

Samfundet for Dansk Genealogi og Personalhistorie

Dette værk er downloadet fra

Samfundet for Dansk Genealogi og Personalhistorie

www.genealogi.dk

Bemærk, at hjemmesiden indeholder værker, som er omfattet af ophavsret. For ældre værker, hvor ophavsretten er udløbet, kan PDF-filen frit downloades og anvendes.

For værker, som er omfattet af ophavsret, er det vigtigt at være opmærksom på, at PDF-filen kun må benyttes til rent personligt brug. Distribution og publicering af PDF-filen er ulovlig.

For tredje Fjerdingaar 1885.

PERSONALHISTORISK TIDSSKRIFT.

UDGIVET AF

SAMFUNDET FOR DANSK-NORSK GENEALOGI
OG PERSONALHISTORIE

VED

G. L. WAD.

VI. BINDS 3^{die} HEFTE.

KJØBENHAVN.

I COMMISSION HOS RUDOLPH KLEIN.

1885.

Fire Hefter udgjøre et Bind.

Samfundets Regnskab for 1884 er nu revideret og godkendt af den norske Bestyrelse; et Udtog deraf vil blive meddelt i Slutningen af 4de Hefte.

ken Tijd der skal hafve været en navnkundig Parti-Gænger, som kaldtist Capitain Linthe, der gjorde de Danske stoer Skade, fangede Mange og handlede grusom med dem, hvorføre den Danske General commanderede Adskillige, som skulde see at kunde opbringe ham enten lefvende eller død, da bemelte Lieutenant Unger hafde den Lykke at rencontrere og dræbe ham med egen Haand, og som de Fiendtlige vare i Hælene, skar hand Hofvedet af ham og bragte det til Generalen. Hendis Fader var David Hess, Obrist Lieutenant og Commendant paa Kiøbenhafns Castel. Hendis Moder var Frue Margrethe Walkendorf. Hun er meget gammel og fattig og hâr i Sognet 2de fattige Døtre, den eene Dorothea Galle Unger, som boer hos hende og hâr været gift med Iohan Christian Jønisch, Kongl. Majsts Pitskierstikker; den anden Ide Sophie Unger er ugift og opholder sig hos Velbr. Frue Kirstine von Unger, Sl. Obriste Munthes.

Frue Barbara Maria Munthe. Hendis Fader var ofvenandførte Obrist Gerhard Munthe, hendis Moder Frue Kirstine von Unger. Hun lever i Ægteskab med Vel-ædle Ritmester Iens Müller, som nogen Tijd hâr været i militair Tieniste og nu boer paa en Herregaard kaldet Rugtved her i Sognet.

Udj Woer Sogn paa Woergaard boer Høj-ædle og Velbr. Major Peter Reedtz. Hans Fader var Etatz-Raad og Amptmand Holger Reedtz. Samme Major Reedtz hâr stedse i 24 Aar været i virkelig militair Tieniste indtil 1740, da hand hâr taget sin Dimission og siden opholdt sig her paa sit Gods Woergaard. Har en lijden Søn kaldet Holger Reedtz.

Endnu er paa Woergaard Lieutenant Albert Reedtz, hvis Fader var Christian Reedtz. Samme Lieut. Reedtz hâr været i virkelig militair Tieniste i 23 Aar indtil 1723, da hand har taget sin Dimission og sijden den Tijd opholdet sig hos sine Venner og nu til sidst været paa Woergaard hos Major Reedtz i 5 Aar.

Dette efter skriftlig Andgivelse fra En Hver er her efter Befaling saaledis andført af

Albech Præstegaard, d. 13 April 1748.

Laurits Biørn Spljld.

Udj Skiæve Sogn ere 2de addelige Frøchner Margrethe og Ide Høeg. De beboer en liden Bondegaard Langholt kaldet. Deres Forældre vare Gregers Høeg, Herre til Wang, og Frue Anne Cathrine Seested.

Skiæve Pgd., d. 18 Ap. 1748.

I. Kampmann.

Udi Vraae, Emb og Serretslev Sogner findes der ingen adelige Persohner enten af det eene Kion eller det andet.

Test.

Vraae Præsteg., d. 22 Apr. 1746.

H. Stampe.

Udi Børglum, Furrebye og Weybye Sogner er ikke flere af Adel end Velbaarne nu Sal. Iunker Iohan Henric Ranzaus Frue, Christiana Maria Kjærskjold, Ejere og Beboere af Børglum Closter. Hendes Forældre vare Deris Kongl. Majestets Iustitz og Cancellie Raad Frideric Kjærskjold og Frue Inger Pop. Test.

Børglum Præstegd., d. 23 April. 1748.

S. A. Munch.

Udj Wreylef og Hestrup Sogner findis ingen adelige Personer, hverken paa Sverd eller Spindesiden. Test.

Lund Pgrd., d. 24 April. 1748.

I. H. Hausmann.

Udj Torslev Sogn findes ingen adelige Personer. Men udj Lendum Sogn ere nogle, som til Velærværdige Proust Mumme efter hans Forlangende af mig allerede er angivet. Test.

Torslev Deigne Bolig, d. 29 April 1748.

H. Broust.

Udj Understed og Kaarups Sogner findes ingen adelige Personer. Test.

Understed Præstegaard, d. 11te May 1748.

F. C. M. Vogelius.

Udj Wolstrup Sogn boer paa Sæbygaard een Enke Frue nafnlig Anna Sophia Pax. Var sidst gift med Cancelli Raad Hr. Lave Arentfeld. Hendis Fader var Welbr. Holger Pax; hendis Fru Moder Elisabeth Bille ejede eg beboede samme Gaard Sæbygaard. Hun har 3 Børn, een Søn, Wlbr. Ottho Arentfeld, er Rigtmester ved General Major Neuberris Cavallerie Regiment i Fyen; een Datter Frøcken Elisabeth Arentfeld er ugift og hieme hos hendis Moder; een Datter Mette Iohanne Arentfeld var gift med Etats Raad Rids, boer nu Enke Frue paa Palsgaard.

End findis her i Sognet Welbr. Hr. Erich Arentfeld; har været i militair Tieniste, sidst Leugtenant, er gift med Frue Thale Dorthea Unger, har lejet nogen Værelser her i Sognet, hvor de et Par

Aars Tiid har boet. Leugtenant Arentfelds Fader var Axel Arentfeld, Obrist Leugtenant ved Musfelds Regiment i Norge; hans Moder Fru Anestyge Mylheim. Hans Fruis Fader var Hendrich Unger, som ejede og beboede Tidemansholm her i Vensyssel, hendis Moder var Fru Margarete Mylheim. Hun har een Datter ved hendis forrige Sl. Mand Welbr. Kield Krag Seested, naflig Kilians Iytte Margrete Sested, er endnu ugift.

Wolstrup Præstegaard, d. 2. May 1748.

C. Rafn.

Vester Hanherred.

Fortegnelse paa de adelige Familier, som opholder sig udj Wester Handherred, Kiettrup og Giøttrup Sogner.

Findis aldellis ingen Adel, enten Rige eller Fattige, iche heller veed jeg nogen at være udj heele Herredet.

Kiettrup, d. 3 April 1748.

Daniel Friedenreich.

Udj Kollerup og Schrem Sogner findes ingen adelige Personer.

Kollerup, d. 4de April 1748.

Niels Kuur.

Udj Hiortals Sogn findes heller ingen Adel.

Hiortals, d. 4de April 1748.

Rasmus Lind.

Jche heller udi Klim, Thorup og Wuust Sogner testerer

A. Langgaard.

Tømmerbye og Lill Sogner.

J disse Sogner findes Ingen af adelig Familie. Testerer

Kiærup, d. 10 April 1748.

Henric Iesperson.

Øsløs, Vesles og Arup Sogner.

Udj disse 3de Sogner findes ingen adelige Personer eller af adelig Familie. Testerer

Øsløs Præstegaard, d. 12 April 1748.

Oluf Obel.

Øster Hanherred.

Designation over de adelige Familier af begge Kiøn, som befindes over alt udi Øster-Han Hærret.

Udi Hawerslew- og Bestrup-Sogner befindes aldeeles Ingen enten fattig eller formuende, som har sin Herkomst af adelig Familie.

Hawerslew, d. 2den April. 1748.

Testerer

Iens I. Bloch.

Udj Torsl f Sogn

findis icke nogen enten Mands eller Qvinders Personer af gl. adelig Extraction, men paa Kokedal boer Veledele og Velbr. Iustitz-raad Dieteric Christian Braes, som nu er ofver 80 Aar gl.

Aarup Pr stegaard, d. 2 Apr. 1748.

R. Kop.

 lands Sogn!

Oxholm, der ligger udj  lands Sogn, beboer H y- dle og Velbaarne Herre, Cammer Herre Hans Friderich Levetzau og hands Frue Sophia von Endten, begge af gl. adelig Familie. De opholder sig ellers mesten udj Ki benhavn, i Henseende at Cammer-Herren staaer udj Kongl. Majsts. Tieniste, forhen satt udj H yeste Rett. men nu udj General-Commissariats og Admiralitets Collegio.

 lands Pr stegr d, d. 3 Apr. 1748.

A. Lund.

Udi Broust og Svenstrup Sogner findes for n rv rende Tid aldeeles Ingen, som herstammer af adelig Familie.

Broust Pr stegaard, d. 3 April 1748.

I. E. Tegder.

Udj Leerup og Tranum Sogner befindes aldeeles Ingen, som har sin Herkomst af adelige Familier.

Leerup Pr stegaard. d. 4de April 1748.

I. Deichman.

Udj Aggersborg-Sogn findes ingen adelige Personer af noget Ki n.

Aggersborg, d. 6 April 1748^{ve}.

Henric Bloch.

Og ere da udi alle Sogner her i H rredet anteignede de adelige Personer, som herunder h re, hvorved dette falder at erindre, at Hr. Iustitz-Raad Braes paa Kochedall udi sin Ungdom har v ret Studiosus, dog icke er af nogen adelig Extraction. Hvad angaaer Schr m Sogn, som her udi H rredet er beliggende, da haver Hr. Niels Kuur i Kollerup, efter sin Beretning til mig, for dette Sogn givet Anteignelse paa de udi Wester-Han H rret fra Hr.

Provst Friedenreich omsendte Instrumenter samme Materie be-
treffende.

Haverslew Præstegaard, d. 7de April. 1748.

Iens I. Bloch.

Hassing Herred.

Designation paa Adelen af begge Kiøn, Rige eller Fattige, som
fantis i Sognerne i Hassing-Herret i Thy Ao 1748, forklaret af
Herrits Præsterne.

Harring og Stagstrup Sogner.

Adel af Fæderne og Møderne ere i disse Sogner Ingen, men
af Møderne allene er een Huuskone i Stagstrup nafnlig Else Anders-
daatter, hvis Fader var været Anders Pedersen, i sin Tiid Ejere af
Halfdeelen af Hinsels i Huidberg Sogn paa Thyholm, og Moderen
Øllegaard Budde. Denne Øllegaard Buddes Forældre har begge
været Adel, nemlig Matthiis Budde, som siges ikke at have staaet
i nogen kongl. Tieniste, og Fru Else Gersdorf til bem^{te} Hinsels.
Andet falder i saa Maade ikke fra disse Sogner at erindre.

Roesholm Præstegaard, d. 5. Aprilis Ao. 1748.

Frid. Thestrup.

Snedsted Sogn.

Her i dette Sogn er ingen af Adel enten af Fæderne eller
Møderne, saa Intet videre forefalder fra dette Sogn at erindre
saa Maade.

Snedsted Præstegaard, d. 6te April 1748.

W. Schmidt.

Sønderhaae og Hørsted Sogner.

Adel af Fæderne og Møderne ere i disse Sogner Ingen, og
Intet i saa Maade videre forefalder fra ommelte Sogner at erindre.

Sønderhaae Præstegaard, d. 8 April. 1748.

L. Wachter.

Hvidberg, Ørum og Lodberg Sogner.

Til allerydmygst Giensvar communiceris dette, at Høyædle
Hr. Obrist Lieutenant Hans Elias von der Weide, som endnu be-
boer Liungholm i Hvidberg Sogn vesten Aae, kand icke meddeele
anden Efterretning end dend, hand forhen hafver tilsendt Velbaarne
Stiff-Ampt Manden ofver Aalborg Stift, Hr. Baron Iver Holch med
ald Omstændighed dat. 27 8br. 1746.

Hvidberg Præste-Gaard vesten Aae, d. 13 April. Anno 1748.

Oluf Hald.

Bedsted og Grurup Sogner.

J Bedsted Sogn boer paa Tanderup Hovetgaard Velbaarne Poul von Klíngenberg, som har været Lieutenant af Livregimentet til Hest, hvis Fader var Hr. Iustitz Raad Henrich von Klíngenberg, Moderen Frue Charlotte Amalia ne de Gedde, Farfader Hr. Conferentz Raad Poul v. Klíngenberg til Høyeriis, Far-Moder ne de Bielke, Morfader Hr. Admiral Gedde, Mormoder ne de Leienhielm. Og er i saa Maade fra disse Sogner Intet mēere at erindre, som allerunderdanigst testr.

Bedsted Præstegaard, d. 15 April 1748.

Oluf Falch.

Wiisbye og Heltborg Sogner.

Adel af Fæderne og Møderne ere i disse Sogner Ingen, og Intet er i saa Maade videre fra meldte Sogner at erindre.

Wiisbye-Præstegaard, d. 17 April. 1748.

L. Damstrøm.

Hassing og Willerslef Sogner.

Udi Hassing Sogn er ingen Adel; men i Willerslef Sogn er Christina Sophia Parsberg, som er barnefødt i Irland og lever i Ægteskab med Sr. Niels Winther, Herretsfoged over Hassing og Refs Herreder. Hendes Fader var Ritmester Friderich Parsberg, som forðum og til sidst stød udi Engelsk Tieneste paa ottende Aar ved de danske Auxiliær Troupen, da Krigen var imellem de 2de Høylovlige Konger, Kong Iacob og Kong Wilhelm. Hendes Farfader var Niels Parsberg til Frydendahl og Knabstrup udi Sælland. Hendes Farmoder var Kiersten Kaas, Niels Kaas, Rigens Raad, hands Daatter. Hendes Moder var Sophia Catharina von Norman, som var Obrist Lieutenant von Norman (født paa Lanterygen) hands Daatter. Hendes Mormoder var Birgitta Arenfeld, hvis Moder var een Dyhre.

Hassing Præstegaard, d. 18 April. 1748.

I. Hegelahr.

Schyums og Hørdums Sogner.

I Hørdums Sogn boer paa Irups Hoved-Gaard Vel-Ædle og Vel-Baarne Frue, Friderica Lovisa, Christian Herman Henricson Helwersckous Datter, i Ægteskab med Velbiurdige Cancellie Assessor Hr. Iens Iørgen Hopp, Herre til Irup. Hindes Sal. Fader, som var født i Kiøbenhavn, hands Nafn var Christian Herman Henricson Helwersckou, som af Salig Høy Lovlig Ihukommelse

Kong Christian d. 5te blef meddeelt Nobilitations-Bref, dateret Kiøbenhafns Slot d. 24 Maji 1688. Dend Tiid var hand Vice-Lans-Dommer i Lolland og Falster og forhen hafde været Secretair i det Danske Cancellie. Blef siden virchelig Lands-Dommer i Lolland og Falster og endelig virchelig Iustitz Raad. Hindes Salig Moder, som var føed i Stolham udi det Lynneborgsche, hindes Nafn var Hedewig von Itzen Bojes-Datter. Hun var opføed i Kiøbenhafn udi hindes Moders Mor-Broders Huus, nemblig Albreth Itzen, Borger og Kiøbmand sammestedt, øffter hvem hun arfvede Irup Gaard og Godtz. Hindes Far-Fader var Henric Iacobsøn, som var Stadtz Capitain i Kiøbenhafn, og hendes Faders Moder var Helena Helwersckou, nær beslægtet med Herman Thuuresøn, Borgemester i Kiøbenhafn. Hindes Morfaders Nafn var Boje Hildrichsøn og Mormoders Nafn Hedevig. I det Øfrige viides icke Meere at tilkiendegifve, hvilchet testerer

Schyums Præste-Gaard, d. 20de April. 1748.

Niels Henricson Hager.

Hvidberg, Ørum og Lodberg Sogner.

Siden forrige Paategnelse var icke tilstreichelig, eftersom ieg hafde schrefvet det Samme, som Hr. Obrist Lieutenant von der Weide mig tilsendt hafde, og som hand berettede, det for hen til Stift Ampt Manden Hr. Baron Iver Holch var indsendt d. 27 Oct. 1746, saa meddeelis dette efter hans egen Sigelse. Hans Elias von der Weide, som boer i Hvidberg Sogn vesten Aae, Obrist Lieutenant af Infanteriet ved det Siællandsche gevorbne Regimente, under hvilchet hand fra første af har tient 37 Aar, er nu dimitteret og nyder allernaadigst Pension. Hans Sl. Hr. Fader var Rudolph von der Weyde, Capitain under Hr. General Lieut. Skakis Regimente, som nu er det Siællandsche. Døde 1715 i Friderichsort i Kongl. Majest's Tieniste. Hans Frue Moder heede Alhed Berthe Lund, som var føed i Skaane. Farfader Erasmus von der Weide føed 1606, døde 1682, var Lieutenant i Citadellet Friderichshaun ved det frie Compagnie, som blef oprettet af Sl. Obrist og Commandant Steen Andersøn Bille. Hans Fader Marcus von der Weide var født 1557, døde 1628; hans Fader Adam von der Weide, føed i Flandern 1498, nobiliteret 1547 af Keyser Carolo Qvinto, retireret derfra 1567 formedelst dend Evangelische Religions Forfølgelse af Duc de Alba i Kong Philippi 2 Regierings Tid i Spanien etc. Hans Frue Syster, som opholder sig hos ham paa

Lyngholm, nafnl. Birgittha Catharina von der Weide, Sl. Levin Martinsen Isensee, Capitain ved Granadeer Choeret; døde 1710, d. 20 Ian. i Aarhus, hvor hen han var commanderet fra Skaane at forhverfve Karle til Hans Majests Tieniste.

Hvidberg Præste-Gaard, d. 26 April 1748.

Olof Hald.

Adam von der Weyde, fød i Flandern a 1498, af Kaysser Carolo Qvinto nobilitered 1547, retirered sig derfra 1567, da den Evangelische Religions Forfølgelse af Duc d' Alba under Philippi Secondi Regiering i Spanien foretoges, og kom her ind i Landet med det Lidet, som Krieg og Forfølgelser lader overblifve. Døde 1574, efterladende sig af 11 Børn Marcus von der Weyde, fød 1557, døde 1628; efterlod sig een Daatter og 3 Sønner:

I. Maria Elisabeth von der Weyde. Fød 1605. Døde 1619.

II. Erasmus von der Weyde. Fød 1606, var Lieutenant i Citadelled Friederichshavn ved et saakalded Frj Compagnie, som blev oprettet af Commendanten sammesteds Sal. Obriste Steen Andersen Bille; blev et gevorben Regimente under Sal. General Lieutenant og Commendant over Khavn og Citadelled Friedr-havn Hans Schacks Commando og er nu bekiendt af det Nafn Sædlandske Geworben Regiment og commenderis af Deres Durchl. Prince Georg Ludevig Friederich af Brunswig-Bevern, som ligger i Gvarnation i Kiøbenhavn. Bemeldte min Fader-Fader hafde den Ære at tiene i dee Høysaligste Kongers Tiider Christian den 4de, Friederich den 3de og Christian den 5te. Døde 1682. Effterlod sig:

1. Marcus von der Weyde. Fød 1643; skulde vært Commendant paa Fæstningen Daneborg i Ost-Indien, forulyckedes med Skibed, som skulde derhen 1685; efterlod tvende Sønner og een Daatter, som er død i Ægtestand med Daniel Dorte, Lieutenant ved Sæ-Etaten i Rusland. 1) Marcus von der Weyde. Fød 1668. Var Sergeant ved det gevorben Sædlandske Regiment; blev ihiel skudt i Batalien ved Helsingborg den 10 Martj 1710. 2) Hans von der Weyde. Fød 1669. Var Capitain med Character af Major ved Infanteried og stod ved det Sædlandske geworben Regiment; døde i Helsingøer den 24de Augusti 1736; efterlod af 14 Børn tvende Sønner: 1) Albrecht Christian von der Weyde. Fød 1721; er Sergeant ved det Sædlandske geworben Regiment. 2) Adam von der Weyde. Fød 1729 og end u-engagered.

2. Rudolph von der Weyde, som var min Fader. Hafde lige

Maade den Ære at tienne Høysaligste Konger Friederich den 3die, Christian den 5te og Friederich den Fierde. Var fød 1645 og døde den 15 November 1715 i Festningen Friederichs[ort] i Holstein; var Capitain over et Frj-Compagnie sammestæds, hvorhen hand formedelst høy Alder allernaadigst blev forflotted 1709, effterat hand fra Regimentets første Oprettelse, som blev kaldet det Schacksche Regiment, havde gjort sin Lycke derj indtil Capitain, og døde i den Character, som forhen beretted er. Af 6 Børn er blefven i Lifve 1) Birgitte Cathrine von der Weyde. Fød 1679. Lever endnu Encke effter Sal. Levin Martens Isensee, Capitain ved det Kongl. Grenadier Chor, døde i Aarhus den 20 Ianuarij 1710, da hand fra Helsingborg blev commendered at hverfve Mandskab til Regimented ved Sessionerne i Jylland. Tvende hans Børn Emma Magdalena og Rudolph Leonhardt døde i Pesten 1711. 2) Hans Elias von der Weyde. Fød i Citadelled Friederichshavn den 30te September 1691. Gick i militair Tieniste i April Maaned 1707, var Corporal og blev Sergeant paa Skaane Land 1709, blev Fendrich i April Maaned 1710 i Kiøbenhavn, blev Seconde Lieutenant, da Armeen stod for Stralsund 1711, Primier Lieutenant i Capement paa Scheper-Heyde i Norge 12te Augustj 1717, Capitain Lieutenant den 12 November 1728, Capitaine den 30te November 1730, Major 2de Novbr. 1739; og den 12te Februarij 1744 behagede det vores i Gud Høyst Salig hviilende Konge uden min Ansøgning at giøre mig til Obrist-Lieutenant ved Infanteried, skienckede mig Bestallingen frj med Majors Gage til Pension aarlig at nyde, indtil det behagede Ham at employere mig ansteds til Avantage. I Ægteskab er jeg anden Gang. Dend første var med Capitaine Smitt og Frue Maren Holcks Daatter Birgitte Marie, der døde den 20de Ianuarij 1739; effterlod sig og mig Alheed Berte, 16 Aar, og een Søn Iohan Georg Rudolph, 14 Aar gammel. Min anden Giff er med Herr Major og Commendant paa Corsørs Fæstning Claus Envold Paarsses Daatter Edele Armegaard. Min Eyendom er een liden Sædegaard Løngholm kalded med faa dertil af Sand Flugten halv ruinerede Bønder Gaarder beliggende i Thy Land.

3. Emarentze von der Weyde. Fød 1646, død 1666.

4. Lucas von der Weyde. Fød 1647, døde 1691. Var Lieutenant af Fortificationen i Norge, og Børnene ere i Ungdommen bortdøde. Af 7 er i Lifve Maria von der Weyde, som fick Herr von Westen, Prest ved den Evangeliske Meenighed Tranqvebar

1723 og lever Encke der sammesteds, saa og Elisabeth von der Weyde, som ey nu viides, hvor hun boer her i Dannemarck.

III. Adam von Weyde. Fød 1608. Blev borttagen af de Kayserlige, da de gjorde Indfald i Jylland 1627, var Major i Polsk Tieniste, gifft med een polsk adelig Dame, gick derfra, da Smolensk 1653 af Russerne blev igientagen; satte sig i Rusland udi Czar Alexii Michaelowitz Regierings Tiid, døde der og effterlod sig tvende Sønner, hvoraf Adam von der Weyde udj Czar Petri Imi Regierings Tiid var Senateur, Rigs-Kriegs Collegio Præsident, General en Cheff og Ridder af det blaa Baand i Rusland. Hand hafde Døttre, hvoraf den eene hafde General Lieutnant le Fort den anden var forloved med General Lieutnant von Bohn, døde den 11 Decembr. 1719 i St. Petersborg, da Faderen, endnu var i Lifve. Den anden Søn døde, da han var Obrist, effterladende sig een Søn, som var Cammer-Page hos Czarinden Chathrina Alexiewna 1730.

Denne Effterretning haves af Herr Conferentze Raad og Envoye Westphalen i Russland til Herr Ober-Secretair von Haven, datered Moscow den 30te Augusti 1730.

IV. Fide Iustus von der Weyde. Fød 1709. Blev ihjelskudt af de Kayserlige ved Aalborg 1727.

Dette er dend sandferdigste Beretning, som kand gives.

Løngholm, den 29 October Anno 1746.

Hans Elias von der Weyde.
Obrist Lieutenant ved Infanteriet.

Landets Hære best kand skionne,
Dyd og Manddom at belønne.
Effterkommerne maa see,
At dee med Forfædres Ære
Kand der Navn og Waaben bære,
Gud og Kongen Troeskab tee.

H. E. v. d. Weyde.

Hillerslev Herred.

Allerunderdanigst Designation over, hvad Adel og adelige Familier i Hillerslev Herred kunde være. Effter den Allernaadigste ergangne Ordre under 16de Martij 1748ve af Provsterne at lade forfatte.

Hiardemaal Sogn.

Hvorudi Jungen af de adelige Extractioner ere eller sig op-
holde. Allerunderdanigst attesteret fra

Hiardemaal Præstegaard, d. 3 April 1748ve.

af
Thomas Praëm.

Udj Rhæer, Wixøe og Hansted-Sogner findes Jngen af de adelige Extractioner. Allerunderdanigst attesteres af

Rhæer Præstegaard, d. 4 April. 1748.

Iosias Kornbeck
mppria.

Udj Nors og Tved Sogner findes Jngen af de adelige Extractioner. Allerunderdanigst attesteris af

Nors Præstegaard ved Thisted, d. 5 April. 1748. af

H. C. I. Begtrup.

Vester- og Øster-Vandet Sogner.

Siden de gamle adelige Familiers Afgang her paa Nebel (som er mange Aar siden) findes her i disse Sogner Jngen af adelige Extractioner. Testeres allerunderdanigst af

Agerholm Præstegaard, d. 6te April. 1748.

P. Ribber.

Af adelige Familier og Personer veed mand ey at sige udj det lille Schindrup, som i Alt bestaaer af 28 Gaarde, hvilke beboes af simple Bønder. Testerer.

Thiestad, d. 7 Aprilis 1748.

B. Curtz.

Sennels Sogn.

Her i Sognet findes saavel Obriste Lieutnant Iens Thomasen som Obriste Lieutnant Thomas Thomasen, men Jngen af ældgamme addelige Familier.

Sennels Præstegaard, d. 7 April 1748ve.

P. I. Povelstrup.

Hillerslef og Kaastrup Sogne.

Hvorudi Jngen af de adelige Extractioner ere eller sig opholde. Allerunderdanigst attesteret af

Hillerslef Præstegaard, d. 8de Aprilis 1748.

P. Staxbach.

Hundstrup og Østerild Sogner.

Hvorudi Jngen af de adelige Extractioner ere eller sig opholde. Allerunderdanigst attesteret af

Hundstrup Præstegaard, d. 8 April. 1748.

Broder Brorson.

Horns Herred.

Allerunderdanigst Fortegnelse om Adelen af begge Kiøn, Fattige saavel som Rige, som enten opholder sig eller ere nedsatte i heele Horns-Herredt.

Udi Schagen Meenighed.

Derudi er Jngen enten af det eene eller andet Kiøn, fattig eller rig nu, som sig opholder eller har nedsat. Hvilket allerunderdanigst testerer

Schag. d. 6 April. 1748.

M. de Hemmer.

Udi Raaberg Sogn findes ingen Adel enten af Mand eller Qvinde Kiøn. Allerunderdanigst testerer

Raaberg Præstegaard, d. 7 April. 1748.

N. Mygind.

Udj Tversted-, Uggerbye- og Bindsleu-Sogner findis ingen Adel enten af Mand- heller Qvinde-Kiøn, ja hverchen rige heller fattige. Dette allerunderdanigst test.

Tversted Præstegd., d. 9 April 1748.

P. Bering.

I Horne og Asdahl Sogner findes ingen adelige Personer enten rige eller fattige, Mænd eller Qvinder, hvilchet allerunderdanigst test.

Horne Prgrd., d. 10 April Ao 1748.

M. von Hauen.

J Tornbye og Widstrup Meenigheder findes ingen adelige Personer enten riige eller fattige, Mænd eller Qvinder. Hvilchet herved underdanigst testerer

Tornbye Præstegd., d. 12 April. 1748.

A. Brøndlund.

I Mygdahl Sogn, saavidt mig er bekiendt, findes ingen adelige Personer, men i Bierbye Sogn er Sogne Degnen Friderich Leopold Wilhelm von Hausen og hans Søster Jomfrue Magdalena Concordia von Hausen fødte af adelig Stamme. Deres Fader Iohan Wilhelm von Hausen, fød af gammel Tydsk Adel, var til sidst Lieutnant i Dansk Tieniste. Dette allerunderdanigst test.

Bierbye Pgaard., d. 14 April 1748.

I. A. Wogelius.

Udi Sindal og Astrup Sogner findes efterfølgende adelig Familier:

I Sindal Sogn er efter den mig fra Baggesvogn givne Underretning Høyædle og Welbaarne Hr. Etatsraad Gothardt Albert Braem, som boer paa Baggesvogn og 1742 efter allerunderdanigst Ansøgning er dimitteret af Kongens Tieneste, hvor hand var committeret udj Cammer-Collegio. Hans Fader er Høyædle og Welbaarne Hr. Conferents-Raad Christian Braem til Nørtorp, som fra 1711 til 1726 var Landsdommer udj Nørre Jydland samt Iustitzraad, fra Marti 1726 til 1736 var Iustitiarius i Høyeste Ret samt Etatzraad, 1736 blev Præsident i Kiøbenhafn, 1743 blev Conferentzraad og 1747 fick paa allerunderdanigst Ansøgning sin Dimission. Bemeldte Hr. Conferentzraad Braem haver været giffit tvende Gange, først med Frue Edele Elisabeth Guldensparre (Sal. Hr. Etatzraad Albert Guldensparre, Præsident i Admiralitetet og Deputered i Søe Etatens General Commissariat, en Broder af dend bekiendte Store Cancellier Peter Greve af Griffenfelt, og Frue Anna Margrethe Isserberg deres Daatter) med hvilken hand har aflet bemelte Hr. Etatzraad Gothardt Albert Braem til Baggesvogn og Capitaine Iohan Braem paa Asmild Closter i Wiborg Stift. Anden Gang har forbemelte Hr. Conferentzraad Braem været giffit med Frue Charlotta Amalia von Span (Sal. Hr. Henric von Span, Ridder, Admiral og Admiralitetzraad og Frue von Schönbach deres Daatter) med hvilken Hr. Conferentzraad Braem ingen Børn haver aflet. Hr. Etatzraad Braem til Baggesvogn er 1741 d. 3 Novembris giffit med Frue Iohanne Marie Kiærskiold, afgangne Hr. Iustitzraad Fridrich Kiærskiold til Børglum Closter, som tilligemed sin Frue Inger Pop af Sal. og Høylovlig Ihukommelse Kong Christian dend Siette udj Adel-Standen bleve ophøyede, bemelte Iustitzraad og Frue deres Daatter, med hvilken hand haver aflet een Daatter Frøiken Edele Elisabeth Ingara Braem, som er fød 1742 d. 24 Iunij og er endnu i Live, og 4re Sønner, som ere døde. Hr. Etatzraad Braems Farfader var Etatzraad Gothardt Braem til Lindholm i Sædland, som var General Krigs Commissarius og skal have giort dend Jndretning med Land-Milicen i Danmark, og hans Farmoder var Frue Cathrine Margrethe Lange, Sal. Cancellie-Raad og Lands-Dommer Vilhelm Lange til Asmild-Closter og Frue Anna Resen, en Daatter af Biskop Iohan Resen i Sædland, deres Daatter.

I Astrup Sogn er efter dend mig fra Bøgsted gifne Underretning Welædle og

Welbyrdige Hans Bugge, som beboer Bøgsted, er fød af efterskrevne Forældre: Fader Henric Bugge og Moder Beathe Sophie Holst. Hans Frue er Elisabeth Dyssel, en Daatter af Sal. Arnoldus Dyssel, Iustitzraad og Amtmand over Børglum, Seglstrup og Aastrup Amter i Wensyssel, og Christiana Hannibal Sophia Spormann. Bemeldte Hr. Bugge og Frue have een Søn nafnl. Arnoldus Dyssel Bugge, som er Lieutenant ved det Nordre Jydske National Regiment.

Endnu er paa Bøgsted tienende en Skiotte nafnl. Hans Christian Ludvig Ahlefeldt, som har staaet i Kongens Tieneste ved Rytteriet 14 Aar til sidst som Wagtmester og siden som Qvarteer-Mester ved Land-Dragounerne i 5 Aar, hvorfra hand i Aaret 1731 ved Reduction er afskeediget. Hans Forældre vare Frans von Ahlefeldt, Ritmester ved Obriste Preens Regiment (en Søn af Sal. Hr. General-Lieutenant Hans Ahlefeldt) og Anna Ludemilde von Gøtzen. Hans Hustrue er Charlotta Catrine Friis, med hvilken hand haver aflet 1 Søn og 3 Døttre, som alle ere levende.

Dette allerunderdanigst test.

Sindal Præstegaard, d. 18 Apr. 1748.

Christian Henric Kierulf.

Udi Mosberg Sogn er ingen Adel, hvilket allerunderdanigst test.

Mosberg Præstegaard, d. 19 April 1748.

Thomas Kiærsgaard.

Udj Elling- og Tolne-Sogner opholder sig ingen gammel eller nobiliteret Adel.

Elling Præstegr., d. 19de April 1748.

E. Müller.

I Hertzholms Meenighed, som alleneste bestaaer af nogle faa fattige Fiskere, er ingen Adel. Hvilket allerunderdanigst testeres af

Hertzholm, d. 22de Apr. 1748.

E. Ramstedt.

Hundborg Herred.

Fortegnelse paa Adelen af begge Kiøn, saavel Fattige som Rige, som paa nærværende Tid findes i Hundborg-Herredt i Thye udi Aalborg Stift, til Deres Kongl. Majestæts allernaadigste Befalings Fuldbyrkelse, efter beste og nøyeste Kundskab allerunderdanigst forfattet af Præsterne i bemælte Herredt.

Thistæd og Tilstæd Sogner.

Af indenlands og Dansch Adel endten gammel eller ung widede Nogen af noget Kiøn at være i begge disse ovenmælte Sogner.

Af udenlands og Bøhmisch Adel mælder sig at være Kongl. Majestæts nu værende Controlleur i Thistæd og tilhørende Told District Georg Friderich Gustav von Proschwitz, angivende sin Fader at have været Hans Henrich von Proschwitz Capitain ved det Fyenske National Regiment, Moder Else Margrethe Bartholin, og Farfader Georg von Proschwitz af den adelige Stamme i Bøhmen Proschwitz, som i Sal. og Høyløflig Ihukommelse Kong Friderich den Tredies Tid er kommen til Danmarch og der ved det da værende Leuenhielms eller Sorte Cuirasseer Regiment tient og død som Ritmester.

Af Characteriserede Personer boer ellers i Thistæd Sal. Etatz-Raad og Amptmand Claus Christian Schinkels Encke Frue Wolborg Sophie Günthelberg. — Welbr. Iustitz Raad Claus Caspergaard og Commerce Raad Peter Lybecker, Byefoget i Thistæd og Herredsfoget i Hillerslef Hundborg Herreder og Skriver sammentæds.

Thistæd, d. 8 April Anno 1748ve.

Peder Cortsen.

Siøring og Taarsted Sogner.

Der findes i disse 2de Sogner hverken indenlands eller udenlands Adel iche heller nogen characterisered Person. tr.

Siøring, d. 9de Apr. 1748.

I. W. Steenstrup.

Hundborg og Ianderup Sogner.

Paa Ulstrup Hovedgaard udi Hundborg Sogn boer Cancellie Raad Iørgen Christian Poulstrup, hvis Frue Helvig Brochenhuus Selle, som endnu lever, er af adelig Stamme og Familie paa Møderne-Side, og er saaledes saa vidt han veed at giøre Forklaring om. Sivert Brochenhuus og Helvig Sandberg avlede udi Ægteskab (foruden fleere Børn) en Daatter ved Navn Helvig Brochenhuus. Hun blev gift først med en af Adel ved Navn Høeg, som døde kort efter deris Bryllup. Hun kom derefter i Ægteskab med Claus Beenfeldt, som da var nobiliteret og under Nobilitationen kaldet Løvenkrone (hvor om Nobilitationsbrevet af dato 7de Iunii Ao 1655 giør Forklaring); med hannem avlede hun en Datter

navnlig Helvig Ingeborg, som kom i Ægteskab med Assessor Peder Mortensen Selle. I samme Ægteskab er bemelte Cancellie Raad Poulstrups Frue Helvig Brochenhuus Selle avlet.

Af characteriserede Personer boer udi Hundborg Sogn Iens Kraft paa Raastrup, Major af Infanteriet, og forommelte Cancellie Raad Iørgen Christian Poulstrup paa Ulstrup.

Hundborg Præstegaard, d. 16 Aprilis Ao. 1748ve.

Christen Deinbol.

Nørhaae-Sogn.

Udi Nørhaae-Sogn findes ingen enten inden- eller udenlands Adel af noget Kiøn. Men af characteriserede Personer boer Velbr. Cancellie-Raad Hans Casten Langballe paa Nørhaaegaard i samme Naarhaae Sogn. test.

Nørhaae Præstegrđ, d. 17 April. 1748.

Th. Svankiær.

Wang og Torup Sogner.

Der udi findis ingen enten inden- eller uden-lands Adel ei heller characteriserede Personer. test.

Wang Præstegaard, d. 18 April. 1748

Hans Bang.

Schiolborg og Kallerup Sogner.

Derudi findes ingen enten indenlans eller udenlands Adel ey heller characteriserede Personer. Test.

O. Kamp.

Hvetbo Herred.

Designation over de adelige Familier, som findes i Hvetboe-Herred.

Iesmark Sogn

har ingen adelige Personer enten af Mand eller Qvinde-Kiøn. test.

Iesmark, d. 3 Apr. 1748.

W. F. Bondorff.

I Saltum og Huune Sogner

findes ingen Adelige, hverken Mands eller Qvindes-Personer. test.

Saltum Præstegd., d. 10 April. 1748.

Laurids Fugl.

Paa Giøl

er ingen adelige Personer enten af Mand- eller Qvinde Kiøn. test.

Giøl Præstegrđ., d. 17 April. 1748.

P. Iungersen.

I Ingstrup Sogn findes Degnens, hæderlige Michael Viebes Koene, som heeder Hedevig Unger, fød af Frideric Unger og Dorothea Galde; hendis Farfader nafnlig Hans Volff Unger var dend første af denne adelige Familie udi Danmark. Samme motte formedelst adskillige Disputer reyse til Ungeren for at faae Beviis paa sit Adelskab, som og skeedte og findis deris adelige Anher optegnede udi Skallerup Kirke her i Vensyssel. Samme Hans Volff Unger har bygget dend her i Vensyssel bekjendte Herre Gaard Villerup. Det er nesten 37 Aar, siden fornefnte Degn indloed sig i Ægteskab med denne Unger, som nu er 75 Aar gammel. Hvilket hermed i Sogne Præstens Fraværelse attesterer

Iesmark, d. 23 Apr. 1748.

W. Bondorff.

Jerslev Herred.

Designation paa Adelen af begge Kiøn, som boer eller opholder sig udj Ierslef Herridt i Vensyssel.

Ierslef Herridt.

Udj Dronninglunds Sogn boer eller opholder sig ingen Adel af noget Kiøn for nærværende Tiid.

Lunderager, d. 3 Aprilis. Ao 1748.

P. L. Frawen.

Udj Ierslev og Vester Brøndeslev Sogner er icke nogen adelig Person.

Jerslev Pgrd., d. 9 April. 1748ve.

Iacob Holm.

Udj Øster-Brøndersløv og Hallund Sogne findes Ingen enten af adelig Stamme eller Nobiliterede.

Øster Brøndersløv Pgrd., d. 13 April. 1748.

S. H. Muhle.

Udi Tolstrup og Steenum Sogner findes Ingen af adelig Stamme.

Tolstrup-Pgrd., d. 15 April. 1748.

I. L. Jessen.

Udi Wrensted og Thiise Sogner er Ingen af adelig Stamme.

Wrensted Pgd., d. 17 April. 1748.

A. R. Carlsen.

Udj Hellevad, Hellum og Ørum Sogner ere heller ingen enten gamle eller nye adelige Persohner af noget Kiøn.

Roeslund, den 27 Aprilis. Ao 1748ve.

P. K. Paludan.

Kjær Herred.

Designation over de adelige Familier, som sig udi Kiær-Herredt i Vensøssel opholder.

Vadum.

Velbr. Hr. Mads Lassen, som hidtil har resideret paa Biørns-holm i Viborg-Stift, opholder sig nu her paa sin Hovet Gaard Rødslet beliggendes i Vadum Sogn. Hans Sl. Fader var Peder Lassen, Kongl. Majests virchelige Cancelli Raad, som af Sl. og Høyløfl. Jhukommelse Kong Christian dend Siette blef nobiliteret Ao 1731 for sig og sine Descendenter. Hans Sl. Moder var Frue Anna Lassen, Sl. Assessor Iens Lassens Datter. Hand er gifft med Frue Birgitte Rosenkrantz, som er en Datter af Sl. Axel Rosenkrants og Frue Karen Reeds paa Spøttrup.

Fleere adelige Familier findes iche udi Vadum Sogn; testerer
N. Lassen.

Aaebye og Biersted Sogne.

Aabye.

Her i Aabye Sogn ere ingen Adels Folch og Familier, saasom Stamhus Herren til Birkelse Stamhuus, Hans Excellence Hr. Holger Scheel, som vel vides er af gammel adelig Herkomst baade paa fæderne og møderne Side, intet er eller residerer her paa Gaarden Birkelse.

Biersted.

Her i Biersted Sogn er forleden Aar ankommen en Lieutenant, som er ved Land-Militien nafnlig Budde, og logerer i Nørhal. Samme Leutenant Budde er af gammel adelig Extraction; hans Far-Fader var Ofve Budde til Lengsholm, hans Far-Moder var en Rodsteen, hans egen Fader var Capitein Budde i Nyegaard i Hals Sogn, hans Moder var Oberste Molkis Datter.

Flere adelige Folch eller Familier findes iche i disse Sogne.
testerer

Steen Kiærulf.

Hammer, Horsens, Sulsted og Aistrup Sogne.

Her paa Vraae Hovedgaard udj Aistrup Sogn residerer af Adel Høyædle og Velbaarne Schach Wittinghoff Greve af Holck, som fra Pagie af hos Hands Mayst Kong Friederich dend 4de Sal. og Høyløflige Jhukommelse er allernaadigst beskichet til Leutenant ved Hendes Mayst Dronningens Regimente, hvorved hand haver staaed i 9 Aar paa tiende, og derfra satt som Capitain ved

Dragunerne, men ved Reductionen igien plasseret ved General Major Kaasis Cavallerie Regiment som Ritmeister af Sal. og Høyloflig Jhukommelse Kong Christian dend 6te. Hvilken sin Tieniste hand formedelst et stort Jordegoetz, som hand ved sin Mariagie blev bebyrdet med og dagl. behøvede hands Tilsun, maatte qvitere. Hands Fader var Borch Rud Greve af Holck, Major ved Cavalleried og en Søn af Christian Christopher Greve af Holck, som var Oberste ved Deris Kongl. Majst Lifgvarde til Hest og falt udi Schaane. Hands Moder er Birgitte Magrete Daldorph og Dansk af Geburth. Hands Frue er Kirstine Birgitte Bille, en Daatter af Sal. Iørgen Bille til Ellinggaard, Conference og Estatz Raad samt Stiftbefalings Mand i Aalborg Stift, og hendes Moder var Frue Ide Rodsteen. Ved Hoybemelte Greve Holckis Stamme er ellers dette at erindre, at hands Oldefader Henrich Greve af Holck, som var Oberster i Deris Majtts Tieniste og allernaadigst beskicket til Commendant udj Stralsund ved dends Eraabring, er ved Fredens Slutning med allernaadigst Kongl. Tilladelse udgaet i Keyserlig Tieniste, hvor hand er avanceret til General Felt Marschal og forleenet af Keyseren med et Grevschab og giort til Rigs Greve paa dend Maade, at hand samme med alle sine Reveneurer sin Lifs Tid skulle possidere, men ifald hands Børn eller Descendenter saavel af Mands som af Qvindes Linnie vilde tiltræde Grevschabet, skulle de changere deres Religion og blive Catolsk, hvor til ej Nogen af Familien for dend Fordeel Skyld endnu har villet beqvemme sig. Hand eyede og beboede ellers et stort Goetz her i Danmark og med sin Frue og Børn sig der meest opholdte, hvor hand og effter hands Død er hjemført og begravet. Meer bemelte Henrich Greve af Holck er og af Hands Kongl. Maytt Kong Christian dend 5te Sal. og Høyloflig Jhukommelse for sig og sine Børn med Descendenter bleven naturalicerede Grever her i Riget. Hvilket viidre er at see af et Keyserlige Diploma, som findes hos en Broder Søn nafnl. Christian Greve af Holck og Oberste i Deres Maytts Tieniste boende paa Orbyegaaard i Laalland.

Vidre viides iche ved denne Stamme at erindre.

Udj Sulsted Sogn.

Her paa Wang Hofvedgaard boer Velbaarne Major Iacob Høeg, som haver staaed udj Deris Majtts Kong Christian dend 5tis og Kong Friederich dend 4des Sal. og Høyloflige Jhukommelse Deris Tieniste udj nogle og tiuge Aar saavel i dend Brabanske Krig som udj Riget baade til Lands og Vands, men formedelst Svaghed

maatte tage sin Afskeed, da hand i nogle Aar hafde staaed som Capitain, og blev i Naade dimmitteret med Majors Caracteer. Hands Fader var Gregers Høeg til Vang, en Søn af Salig Iens Høeg, som var Gouverneur paa Gulland og Ridder af Elephanten. Samme Familie og Stamme Nafn er af de Bannere Høeger og haver nu i 6te Leed Søn effter Søn beboet deres Fædrengaard Wang. Velbemelte Major Høegs Moder var Anna Chatrine Sehested, en Daatter af Malthe Sehested til Ryehave, Amt Mand i Aastrup Amt i Vensyssel. Hands Frue er Sophie Margrete Vinterfeldt. Hos meer bemelte Major Høeg opholder sig og hands Frues Syster nafnl. Charlotta Amalia Vinterfeldt, som er ugift.

Fleere adelige Folk og Familier findes her iche udj mine Sogne.

Testerer

P. Højer.

P. L. prim.

Ulsted Sogn.

Paa Gietrup boer Velbr. Frue Helena Christina von Møesting, som er Sl. Hr. Wolf Abraham von Ungers til Baggisvogn hands efterladte Enke Frue. Hendes Fader var Sl. Hr. Major Nicolai Abraham von Møesting og Moder Sl. Frue Kirstine von Lounov. Hun haver hos sig en eniste Daatter, Velbr. Frue Hedevig Iuliana von Unger, som er gift med Velbr. Hr. Carl Vilhelm de Lamy du Pont, Capitain ved det Møensche Regiment udi Rendsburg, hvor hand sig meest opholder. Desuden har velbemelte Frue paa Gietrup en adelig Person hos sig, som er gandske fattig, nafnlig Jomfrue Anna Sophia Budde, hvis Fader var Sl. Hr. Capitain Ove Budde og Moder Sl. Frue Anna Cathrine von Molch.

Fleere adelige Familier findes ei i Ulsted Sogn. Test.

Iens Seidelin.

Hals Sogn.

P. L.

Der er ingen adelig Familie eller Personer. Test.

Lars Hansen.

Vesterhassing og Østerhassing-Sogne.

I Vesterhassing-Sogn og Bye, udi Huolgaard boer Velbaarne Hr. Ehlert Detlof von Lovtzow, Second Major ved det Norder Jydske National Infanterie Regiment. Hans Sal. Fader var Christopher Friderich von Loutzow, der indkom som Cammer-Junker med Hendes Kongelig Majestet Høysalig og Høyloflig Hukommelse Dronning Lovise fra Mechlenburg og var til sidst Major ved det 1te Nordske gevorbne Infanterie Regiment og døde paa Poste-

ringen for Friderichsteen. Hans Moder er Frue Engel Maria von Storm. Hand haver til Egte Frue Hedevig Uldrica von Pfuel, som er Sal. Hr. Obriste Adam Vilhelm von Pfuel fra Brandenburg og Sal. Frue Uldrica Beata von Klinkowstrøm fra For-Pomerren deres Datter.

Fleere adelige Familier findes nu ikke i Vesterhassing-Sogn. I Østerhassing er slet ingen adelige Folk eller Familier.

Testerer

Ole Agerholm.

I Sundby og Hvorup Sogner er ingen adelig Familie eller Persohner.

Test.

Knud Schott.

Morsø Nørre Herred.

Allerunderdanigst Indberetning og Forteignelse fra Nørreherredt om dend sig der opholdende eller befindende Adel og adelige Familier af begge Kiøn og ded saavel med deris Døbesom Stamme Nafne.

Flade og Draabye Sogner.

Udj disse 2de Sogner findis iche een Eniste af Adel eller adelig Familie, som herpaa effter allerunderdanigste Pligt kunde anteignis.

Flade Pgaard, d. 6te April. 1748.

Søren Ammidsbøll.

Sejersløw, Ejersløw og Iordsbye.

I samme ovenstaaende 3 Sogner findes ingen adelig Person, som effter allerunderdanigst Hørsommelighed ieg herpaa kunde andføre.

Sejersløw Præstgd., d. 7 Aprilis Ao 1748.

Ferdinand Phister.

Alsted og Bierbye Sogner.

Udi disse 2de smaae Sogner findis ingen adelige Personer hverchen af Mand eller Qvind-Kiønet, som effter Deris Majests allernaadigste Befaling kand andførdis.

Scharum Præstegaard, d. 8 April. 1748.

S. C. Sinding.

Tødsøe og Eerslev Sogne.

Beboes alleene af Bønder, og findes ikke derudj een Eeneste.

der efter allernaadigst Bydende som adelige Personer eller lige med Adel allerunderdanigst kand agtes eller her andføres. Test.

Tødsø Pgrd., d. 9de Aprilis 1748.

N. Wille.

Galtrup og Østerjølbye Sogne.

Har ingen Beboere uden simple og nesten forarmede Beboere. Vel ligger Ullerup Hovedgaard i Galtrup Sogn, som af de Brokkenhuuser og Sandberger har været beboet, men er nu kiøbt og beboes af Christen Qvistgaard, som er en privat Person og ikke som Adel kand andføres. Test.

Galtrup Pgaard, d. 10 Aprilis 1748.

Peder Knudsøn.

Dragstrup og Skiallerup Sogne.

Udj disse 2de smaa Sogne findis Ingen uden simple og fattige Bønder og altsaa Ingen, der efter allernaadigste Befalning af adelig Familie her kand anførís. Test.

Iylby Pgrd., d. 11 April. 1748.

Iohan Rudolph Thestrup.

Solberg og Sundbye Sogne.

Af adelige Persohner findes ingen udj disse Sogne, saason deres Beboere bestaar alleene af nogle Bønder, hvorføre ikke heller Noget til allerunderdanigst Efferretning herudj kand meddeeles.

Solberg Pgrd., d. 11 April 1748ve.

Peder Rohsted.

Morsø Sønder Herred.

Allerunderdanigst Efferretning om de adelige Familier, som findis udi Sønder-Herret i Dueholms Ampt paa Morsøe.

Karbye Sogn.

Ørndrup, som er en completerit Hergaard, beboes af tvende Brødre Peter Stiernholm og Nicolai Stiernholm, der ere Sønner af Velædle og Velbiurdige Herluf Stiernholm til Kielgaard i Salling, hvilchen Familie voris allernaadigste nu regierende Konge har nobiliterit. Monsr Peter Stiernholm har studerit, og begge Brødrene ere af goede Qualiteter.

Rested Sogn.

J et lijdet Sted udi Sindberg boer Christian von Post, som er en gammel Mand og i en maadelig Tilstand. Hands Fader var Georg Arnold von Post, Ritmester, som kom her ind med de Mønstersce Tropper, antoeg den Lutherske Religion og befriede

Frue Helvig Brochenhuus, der paa fæderne Sijde var af de Brochenhuuser og paa møderne Sijde af de Sandberger. Sijne Sønner holder Velbemælte Juncher Christian von Post til Deris Kongl. Mayst Krigstieniste, og er den eene, Peter Post, Lieutenant ved et Dragouner Regiment i Norge, den anden, Georg Arnold Post, Vagtmester ved Rauchs Cavallerie-Regiment i Fridericia, den tredie, Thøger Friderich Post, er i Kiøbenhavn og har Haab om at komme til Cadetterne.

Fleere adelige Familier ere iche i Karbye, Hvidberg eller Rested Sogner.

Karbye, d. 6 Apr. 1748.

P. H. Brøchner.

I Thæbring, Outrup og Rakebye Sogner ere ingen adelige, nobiliterede og characteriserede Personer. Test.

Thæbring, d. 6 April 1748.

Christian Mohr.

I Frøsløf og Møllerup Sogner ere hvercken adelige, nobiliterede eller characteriserede Personer.

Frøsløf, d. 6 April. 1748.

Iohannes Schmidt.

Ved Nyekiøbing ligger Dueholm, en completeret Hergaard tilhørende Velbaarne Frue Conferentz Raadinde von Klingenberg til Høj Riis og er under Forpagtning. Men i Lødderup og Elsee Sogner ere ingen nobiliterede eller adelige Personer.

Nyekiøbing, d. 7 Aprilis 1748.

Iens Halse.

Allerunderdanigst Effterretning om de adelige Familier, som findes udj mine allernaadigst anbetroede Sogner Lørslef og Ørding udj Dueholms Ampt i Sønderherret paa Morsøe.

Lørslef Sogn.

Højeriis Hovedgaard her i Sognet tilhørende Højædle og Velbaarne Frue Ulrica Augusta von Speckhan til Højeriis og Dueholm, Sahl. Hr. Conference Raad Poul von Klingenberg's efterladte Encke Frue, hvis Fader var Høyvelbaarne Sahl. Hr. Frantz Eberhardt von Speckhan, fordum Kongl. Majts Rider, Geheime Raad og Stiffbefalings-Mand over Riiber Stiff, og hendes Sahl. Frue Moder var Frue Elisabeth von Raben. Ved Højbemte Frue Conference Raadinden opholder sig Welbaarne Frøichen Mette

Elisabeth Schinckel, hendes Fader var Højædle og Welbaarne Sahl. Hr. Claus Christian Schinckel, forhen Kongl. Majts Etats Raad og Ampt Mand over Dueholm, Ørum og Westerviig Ampter, og hands Frue Moder er Woldborg Sophia Günthelberg. Endnu opholder sig i meer højbemelte Frue Conference Raadindens Huus paa Højeriis Juncker Petter Heins, hvis Fader var Sahl. Hr. Poul Heins, Kongl. Majts til Danmarck og Norge fordum Velbetroede Etats Raad og Envoje Extraordinair udj Muschow, og hands Sl. Frue Moder af Güldenspares Familie. Samme Juncker Petter Heins er ellers et meget skrøbeligt Menniske, contract paa sine Lemmer og stedse sengeliggende. Ligeledes opholder sig paa bemte Højeriis Højædle og Welbaarne Friderich Christian von Klingenberg til Lund, Glomstrup og Blistrup, Hands Kongl. Majts virkelig Etats Raad og Cammer Juncker. Hands Fader var Højædle og Welbaarne Sl. Hr. Poul von Klingenberg, fordum Kongl. Majts Conference, Etats og Justitz Raad, og hands Frue Moder var Højædle og Welbaarne Sal. Frue Edel Elisabeth von Bielcke, Sal. Rigens Admiral Bielckes Datter. Bemelte Hr. Etats Raad von Klingenbergs Frue er Højædle og Welbaarne Frue Anna Catharina von Bülow; hendes Salig Fader var Højædle og Welbaarne Hr. Friderich von Bülow, fordum Kongl. Majts bestalter Major, og hendes Sal. Frue Moder var Anna Salome von Festringen, alle Bemælte af gammel Adel undtagen indbemælte Frøicken Schinckel.

Udi Ørding Sogn ere ingen adelige Familier. Test.

Lørslef, d. 9 Apr. 1748.

P. Radich.

Udi Øster Assels Sogn er beliggende en completeret Herregaard kaldet Lund, Welbaarne Hr. Etats-Raad Friderich Christian von Klingenberg til Glumstrup, Lund og Blistrup tilhørende, som nu er under Forpagtning. Men i Øster og Wester Assels Sogner ere ingen nobilerede eller adelige Familier. Test.

Assels, d. 10 April 1748.

Christopher Weidemann

Udi Wejerslef Sogn.

En liden Gaard Ballegrd kaldet beboes af Frantz Christopher Bülow Deris Kongl. Majts bestalter Premier Major ved det Nordre Jydske National Regimente. Hans Fader var Velbne Hans von Bülow, Arveherre til Hochen, Nievendorph og Keystorp i Mecklenburg, hans Frue Moeder var Frue Dorothea Elisabeth von Buchwaldt

af det Huus Iohanstorph i Mecklenburg. Bemelte Major Bülow's jtzige Frues Døbe og Stamme Nafn er Christina Sophia von Bernstorph af det Hanshagenske Huus i Mecklenburg; hendes Fader er August Friderich von Bernstorph, Arveherre til Bernstorph, Hanshagen og Ottendorph i Mecklenburg; hendes Frue Moeder er Frue Clara Eleonora von Bülow af det Scharboeske Huus i Mecklenburg. Oftbemelte Major Bülow haver 6 Børn nemlig 3de Sønner: Christian Friderich Bülow, Hendrich Wilhelm von Bülow, August Friderich Bülow; 3de Døttre: Lovisa Charlothe Amalia Bülow, Ulrica Augusta Bülow, Eleonora Catarina von Bülow, hvileke Børn alle ere endnu smaa og umyndige.

Paa bemelte Ballegaard logerer Iørgen Høeg, forhen Foendrich ved det fyndske gevorbne Regimente, nu virckelig Foendrich ved det Nordre Jydske National Regiment. Bemelte Iørgen Høeg er udsprungen af god, ærlig, tapper Danske Adel. Hans Fader er Iacob Høeg til Wang, Deris Kongl. Majts velbestalter Obrist Leutnant; Moderen var Sophia Magreta Winterfeld.

Endnu opholder sig i Wejerslef Sogn en fattig Jomfrue Dorothea Scharlotte Sommer, som, saa vit hun veed, er af Tydsk og Skaanske Adel. Hendes Fader Gotfried Sommer, Deris Kongl. Mats velbestalter Capitain ved det Norderjydske National Regimente, haver tient udi de højsalige Kongers Tieneste af Danemarck i 36 Aar; Moderen var Birgite Munte. Bemte Jomfrue lever udi en saare fattig og armelig Tilstand, saaledes som allerunderdanigst melt er, og det effter nøje Effterforskning at være i Sandhed,

testor

Wejerslef, d. 11 April 1748.

Pæder Holm.

Refs Herred.

Fortegnelse paa de adelige Personer, som findes udj Refs-Herred. Udj Westervig Sogn.

Paa Westervig Closter er til Værelsse Høj-edle og Welbaarne Fri-Herinde Scack med Døbe- og Stamme-Nafn Sophia Amalia Gedde. Hendes Fader har været Højedle og Welbaarne Hr. Friderich Gedde, Gehejme Raad, Admiral og Ridder af Danebroge. Hendes Moder var Højedle og Velbr Frue Susanna Elisabeth Adeler, en Daatter af dend vit-berømte General Admiral Hr. Cort Sivertson Adeler. Bemte Højedle Fri Herinde har haft til Ægte Hr. Ulrich Friderich Fri Herre af Scack og Iægermester ved det Førstl. Lothringiske Hof.

Samme Westervig-Closters Stam-Herre og Beboere er Welbaarne Hr. Oberst Lieutenant Iens Moldrup, hvis Fader var Velbiurdige Cammer-Assessor Peder Nielsøn Moldrup til Westervig Closter, og Moderen Veledle Frue Mette Iensdaatter Laasbye. Welbemte Velbr Oberst Lieutenant Iens Moldrup er blefven Ao 1731, da hand var Ritmester, nobiliteret og for sig og sine Arvinger med adel. Skiold, Hielm og Vaaben benaadet. Test.

Anders Winding.

Udi Sæoberg-Sogn.

Paa Helliis er boende Veledle og Velbyrdige Hr. Primier-Lieutenant med Døbe- og Stamme-Navn Iochum Henrich Marsvin, som i lang Tiid har staaet og endnu staaer i Hans Kongl. Majestets Tieneste. Hans Fader var Veledle og Velbyrdige Hr. Capitain Mogens Marsvin til Ollegaard, hvis Adelskab fra Forfædrene noksom er bekendt. Hans Moder var Veledle og Velbyrdige Frue Hedevig Agnethe Zeephlin, en Daatter af Veledle og Velbyrdige Hr. Ritmester Victor Christopher Zeephlin of Mechlenborgske adelige Familie.

Test.

Feder Wilse.

Hvidberg Sogn.

Hindsels Hovedgaard ejes og beboes af Welbyrdige Frideric Leth, hvis Fader Niels Leth til Nørre Wosborg i Riber Stiftt blev nobiliteret d. 30 Ian. 1708. Waaben Skioldet afdeelt i 4re Deelee. Første øverste og andet nederste Felt er guul, hvori springer en blaae Løve. Andet øverste og første nederste er hvid Felt og derudj en rød Pille. Paa Hielmen springer en blaae Løve.

Ovenmte Frideric Leth til Hindsels har tient under de gevorbne som Sergeant. Er ellers intet mærkværdigt.

Hellekildgaard i samme Sogn beboes af Iens Iørgen Overgaard, hvis Fader Niels Overgaard, siges at være bleven nobiliteret, da han kom i Ægteskab med Margrete Cathrine Buge af de adelige Buger. Men, da Niels Overgaard, som ejede Qvistrup og Cabbel Hovedgaarder, døde i Børnenes umyndige Aar, saa haves ingen Vished derom, uden hvad kand være i Stif Faderens Hr. Cammer Raad Voigts Gieme, som er denne Sted fraliggende. Test.

W. Rogert.

Vennebjerg Herred.

Designation over adelige Familier og Personer i Wenneberg Herred.

Aaested og Schjærum Sogner.

Ingen i disse uden paa Knivholt, som Præsten i Flade, hvis Kirke de søge, ville antegne.

Lendum Sogn,

hvor nu er Vacance.

Else og Birgitte Budde, Søstre. Deres Forældre: afg. Ove Mathison Budde till Lengsholm, fød i Skaane, dend Tiid under Danske Crone, og afg. Else Cathrine Marcusdatter Rodsteen. Else Budde for mange Aar siden besvangret af en Ladefoged. Hendes herved uægte Son Peder død for nogle Aar. Begge Søstre meget fattige, forvandlede til Bonde-Skiæbne i Uselhed. Boe i en Hytte paa Fælliget, Lengsholm tilhørende.

Aaested Præstegaard, d. 4de April 1748.

Lor. Gerh. Mumme.

Flade-Sogn.

Mette Bille, afg. Cancellie Raad Hans Lorentz Arenfelds till Knivholt Enke-Frue. Hos hende paa Knivholt Søsteren Berthe Scheel, afg. Steen Hundorf Arenfelds till Leerbech Enke-Frue. Deres Forældre: afg. Etats-Raad Axel Bille og afg. Sophie Amalia Daae, forhen paa Steenhalt ved Randers i Rose Herred.

Sophia Amalia Arenfeld. Ugift, hos Moderen paa Knivholt. Forældre: afg. Cancellie-Raad Hans Lorentz Arenfeld og Mette Bille till Knivholt.

Iohanne Below Reedtz, ugift. Hos sin Tante Mette Bille paa Knivholt. Forældre: afg. Ritmester Peter Reedtz og afg. Agatha Kirstine Arenfeld.

Fladstrand Sogn.

Friderich Wilhelm von Schindel. Forældre: afg. Etats Raad Viglas von Schindel, forige Hofmester ved Academiet i Khafn; og afg. Anna Helena, fød Friherinde af Horn. Staaer som General Major og Commandant ved Fladstrands og Hals Fortresser.

Gjærum Sogn.

Ingen.

Flade Præstegd., d. 7 April. Ao 1748.

I. Bagger.

Hørmested Sogn.

Enke Frue Iohanna Kierulf. Afg. Iustice Raad Iesper Iespersons til Høgholt, Seilstrup og Nipstrup, som var virkelig Iustice Raad og Assessor i Høyeste Ræt, benaadet af Sl. Høylovlig Ihu-kommelse Kong Friderich den 4de med adelig Hielm og Skiold;

af afg. Canelie Raad Iesperson, Vice Stifftamtmand over Aalborg Stifft; Enke Fruen Iohanne Kierull af afg. Lars Kierull til Viffertsholm og Frue Caren Giesman, benaadet af Sl. og Høylovlig Ihukommelse Kong Friderich den Fierde med adelig Hielm og Skiold. Er endnu paa Høgholt og bliver mueligt til Skiftets endelig Slutning effter hendis Sl. Mand. Sidder med 5 Børn, 2de Døttre: Caren Martinette de Iesperson, Ieanne Iespare de Iesperson; 3de Sønner: Lars Kierull de Iesperson, som er Canelie Secretairer uden nogen Betiening, Morten Kierull de Iesperson, der nu staaer som Under Officerer her ved Land Militien, Erich Iesperson endnu ung og svag af Helbred. Og er geraaden udi saa slet og beklagelig en Tilstand, at ald satiens effter deris Stand og Condition er dem som betaget formedelst Iordegodzets slette Priis i disse vanskelige og bedrøvelige Tider, der just var Sterfboens meeste Effecter. Nibstrup, Gaard og Godz, der effter Sl. Hr. Iustice Raad Iespersons til mig Sigende havde kostet ham 17000 Rxd., blev solt med 2de Tiender og Strøegodtz som Pant for 6000 Rxd. Sielstrup, der havde kostet dem 40000 Rxd., blev nu effter Sl. Hr. Iustice Raad Iespersons Død solt for 20000 og 500 Rxd. Høgholt er nu udlagt Panthaverne af Skiffte Forvalteren, saa den goede Frue med sine Børn ingen Middel eller Udveje seer til nødtørfftig Underholdning, uden Gud jo bøjer Kongens Hierte til Medlidenhed over Enken og de Faderløse.

Mosberg Præstegaard, d. 19 April. 1784.

Thomas Kiærsgaard.

Ugildt Sogn.

Iørgen Budde. Forældre: afg. Ove Matthisen Budde til Lengsholm. Haver tilforne staaet som Under-Officier i Kongl. Tieneste. Er gift og haver tre Sønner og en Daatter; ernærer sig med Betleri og boer i et Huus i Lørslev Bye paa Hesterupgaards Gods.

Taars Sogn.

Ingen.

Ugildt Præstegaard, d. 24 April 1748.

I. Schandorf.

Hjøring og annecterede St. Olufs og St. Hans Sogne.

Christian Levetzow. Har staaet i Kongl. Majtts Tieneste i Krigens Tid som General Lieutenant. Har en Gaard Aastrup i

St. Hans Sogn, men boer paa Restrup hin Side Aalborg, hvor hand vel andgiver sin Familie og hvad der er vedkommende.

Hjøring, d. 25 April Anno 1748.

N. Iyelbye.

I Widstrup Sogn er ingen adelige Personer enten af Mand eller Qvinde Kiøn, hvilchet herved testerer

Tornbye Præstegd., d. 27 April. 1743.

A. Brøndlund.

Schallerup og Wenneberg.

Ingen i disse.

Schallerup-Præstegaard, d. 29de April. Ao 1748.

C. Elling.

Ruuberg Sogn.

Wulf Pettersen Budde. Forældre: afg. Peder Matthiæson Budde, som var, medens hand levede, i Hans Kongl. Majts. Tieneste, og afg. Birgitha Unger. Har staaet i Kongens Tieneste som Couraser i 27ve Aar, er gl. 46 Aar. Er giff, beboer et Gadehuus, nærer sig i sin Fattigdom af et ringe Fiskerie paa Havet. Haver en Søn Peder nogle Maaneder gl.

Oluf, Karen Munk. Deris Forældre: Friderich Olufsen Munk, Moderen Maren Christensdaatter bondeføed. Begge disse Sødskende tiener Bønder, ere unge og fattige.

Maarup Sogn.

Ingen.

Ruuberg Præstegaard, dend 29de Aprilis 1748.

Christ. Schmidt.

Ielstrup og Lyngbye Sogner.

Ingen.

Ielstrup Præstegaard, d. 30 April 1748.

Laurids Thura.

Harreslev, Seigelstrup og Raaebye Sogner.

Ingen.

Harreslev Præstegaard. d. 1 May 1748.

Hans Faber.

Generallieutenant Henrik Jørgen Huitfeldt og hans to Fruer.

Meddelt som Prove paa en Familiehistorie¹⁾

af H. J. Huitfeldt-Kaas.

Henrik Jørgen Huitfeldt var en Søn af den fra Haldens kjække Forsvar i 1660 og Indfaldet i Sverige 1677 vel bekendte Oberst Tonne Huitfeldt til Thronstad og Thom, Commandant paa Frederikssten og Lensherre (senere Amtmand) i Idde og Marker Lene (f. 1625, † 1677), i dennes andet Ægteskab med Kantsler Jens Bjelkes Datterdatter, Sophie Amalie Borgesdatter Rosenkrantz fra Ørup i Skaane. Af dette Ægteskab var han den ældste af tre Sønner og fødtes paa Fæstningen Frederikssten 9 Septbr. 1674; han blev opkaldt efter sin Moders to Morbrødre, Rigsadmiralen Henrik Bjelke til Ellinge og Generallieutenant Jørgen Bjelke til Hovindsholm. Tre Aar gammel mistede han sin Fader, og allerede henved 14 Aars Alderen indtraadte han i Militairtjenesten, formodentlig som Underofficier ved sin Svogers, Brigadier Hans Ernst v. Tritzschlers, Smaalenske Inf. Reg., thi ved dette blev han i Aaret 1691 Fændrik. Kort efter maa han være reist til Frankrige, hvor han ansattes i Regimentet Royal Danois, der i alle Fald en Tidlang commanderedes af Grev Christian Gyldenløve, og ved hvilket saavel hans ældre Halvbroder Christian Charlot H. som hans yngre Helbroder Hartvig H. ogsaa tjente. Cancelliraad Carl Deichman ved at berette²⁾, at den ældre Broder ikke sparede de to yngre men oftere satte dem paa haarde Prover for at styrke deres Mod. I denne Tjeneste deltog de i mange Campagner og Feldtslag og roses for deres Tapperhed; om de to yngre Brødre, ligesom Halvbroderen, stod ved de Tropper, der gjorde Tjeneste i Irland, er ubekjendt, men Henrik Jørgen vides at have fulgt sit Regiment, hvorved han fungerede som Lieutenant, ind i Spanien, hvor han endog skal have opholdt sig i 4 Aar, og hvor han deltog i Erobringen af Barcelona, der imidlertid, som bekjendt, kort Tid efter ved Freden

¹⁾ Under Læsningen ønskes dette Synspunkt fastholdt som Forklaring af Biographiens Form og Detailler.

²⁾ Se Manuscript No. 125 fol. i det Deichmanske Bibl. i Chirtiania: »Om den Huitfeldtske Familie, især om Christopher Huitfeldt og fornemmelig om Canceler Arild Huitfeldt.«

til Ryswick (20 Septbr. 1697) igjen blev overgivet til Spanierne. Ved Stormen paa denne By blev han 4 August 1697 haardt saaret i det ene Laar af en Musquetkugle, der sad i Benet over 3 Aar, indtil den tilligemed nogle Bentsplinter værkede ud af Saaret, som derpaa helbrededes¹⁾. Den fuldstændige Helbredelse indtraadte formentlig først efter hans Hjemkomst til Fodelandet, idet han antagelig var hjemkommen, da han 14 Januar (formentlig Skrivfeil i Calenderen for Februar) 1699 efter sin Broder Christian Charlot blev Lieutenant ved Smaalenske Regiment, hvor hans Fændriksplads synes at have staaet aaben under hans Fraværelse, saa at han har beholdt sin Gage som et Stipendium. Da der dengang kun fandtes et Smaalensk Regiment, havde dette Compagnier baade paa Øst- og Vestsiden af Christianiafjorden; det Compagni, ved hvilket H. stod, sees at have ligget i Vaale, Botne og Sande Sogne. 10 Novbr. 1703 avancerede han til Capitain og var allerede ansat ved Thronhjemske nat. Inf. Regiment, ved hvilket hans nævnte Broder Chr. Charlot allerede stod siden 1699, da han ti Dage senere (20 Novbr.) igjen forflyttedes til Smaalenske Regiment, inden der altsaa havde kunnet være Tale om Bortreise. Som Capitain havde han Laurvigske Comp., hvilket han ogsaa beholdt, efter at han 20 Februar 1711 var udnævnt til Major. 16 Septbr. 1713 fik han Oberstlieutenants Charakter og forflyttedes samtidig til Mossiske Compagni, saa at han altsaa nu kunde tage stadig Bolig paa en af sine Eiendomme i Smaalene.

Under det Svenske Indfald i Norge om Vaaren og Sommeren 1716 deltog han med sit Regiment (under Oberst Arent Kragh) med Dygtighed og Held i Landets Forsvar mod Fienden, men naar det har heddet, at han anførte de fra Frederiksstad udsendte Norske Tropper, der overrumplede og fangede et større Svensk Troppcorps paa Moss 15 (26) Marts 1716²⁾, da maa dette formentlig bero

¹⁾ Kuglen, der var bleven fladtrykt mod Benet, samt Bentsplinterne forvaredes i 1770-Arene af hans Søn Kammerherre V. W. H. Huitfeldt og fandtes endnu henimod 1820 tilligemed en haandskreven Beretning hos dennes Søn Major Arild C. Huitfeldt paa Eskeviggen, men disse Reliquier bleve ved denne Tid forkomne af hans Børn. — En anden Dansk Fændrik (af Garden) Christian Suhm, der skal have været Capitain ved samme Regiment, faldt ved denne Leilighed, se O. H. Møller, *Nachricht von dem Geschlecht von Zaun oder Suhm*, p. 108. — I 1692 var et Næstsøskendebarn af Brødrene Huitfeldt, Johan Werner Akeleye, i en Alder af 18 Aar død i Fransk Tjeneste, hvor han stod som Volontair under »den unge Gyldenløve«.

²⁾ Se Samlinger t. det N. Folks Sprog og Hist. III. S. 182 f. og A. Faye,

paa en Misforstaaelse, idet Overcommandoen førtes af Capitain Hans Wilhelm v. Rømer af Smaalenske Inf. Reg. med Understøttelse af Lieut. Henrik Been af samme Regiment og Capitain Hans Otto Steen af Bergenhusiske Inf. Reg.¹⁾. Formodentlig maa H. J. Huitfeldt have udkastet Planen til Expeditionen, da Æren derfor virkelig i nogen Grad synes at være bleven ham tilskreven. Han fik imidlertid senere Anledning til personlig* at deltage i et endnu vigtigere Foretagende omtrent paa samme Sted, idet Moss kort efter den foregaaende Træfning atter var bleven besat af Oberst Melker Falkenberg med en Bataillon af Vestmanlands Regimente, der af Kong Carl blev detacheret fra Christiania, hvor han dengang laa med den største Del af den Svenske Styrke. Efter at det nu i et Krigsraad paa Gjellebek i Lier, den Norske Armees Hovedkvarter, var bleven besluttet at angribe Falkenberg paa Moss, blev Ledelsen af Foretagendet overdraget Generalmajor Sponneck og Viceadmiral Gabel, hvilken sidste efter yderligere Aftale med Generalmajor F. C. Cicignon førte 500 Mand af Frederiksstads Garnison under Befaling af Oberstlieutenant H. J. Huitfeldt tilsøs til Kambo, $\frac{1}{2}$ Mil nordenfor Moss, og landsatte dem der tidlig om Morgenen 12 (23°) April, hvorpaa han med Flaaden seilede til Moss og lagde sig ud for Byen. Samtidig var Oberst Vincents Budde med 1000 Mand marcheret fra Frederiksstad til Moss. Efter at Huitfeldt var kommen halvveis mellem Kambo og Moss, lod han gjøre en Forhugning og efterlod ved samme 125 Mand for at hindre Falkenberg fra at faa Undsætning nordenfra, en Foranstaltning, der ogsaa siden viste sig saare nyttig; og uden hvilken maaske det hele Foretagende vilde være mislykket. Med Resten af sine Folk drog Huitfeldt til Moss, som han indesluttede fra Nord, Budde fra Syd og Gabel fra Søsiden, hvorpaa Falkenberg ved en Trommeslager opfordredes til Overgivelse; da han imidlertid svarede, at han vilde slaaes til sidste Mand, begyndte Striden omtrent Kl. 6 om Mor-

---

Carl XII og hans Angreb paa Norge 1716 og 1718 i Dansk hist. Tidsskr. 3 R. VI B. S. 432. Det er imidlertid ikke let at begribe, hvorledes den paa førstnævnte Sted meddelte samtidige Relation om Træfningen og dens Detailler kan nævne Huitfeldt som Anføreren, naar han ikke engang skal have været tilstede. Den kunde maaske tænkes optegnet efter løse Rygter, førend den nærmere Sammenhæng endnu var fuldt bekjendt.

¹⁾ Se J. A. Lagermark, Karl XII's Krig i Norge 1716 S. 34—35, hvorefter Capitain Steen skal have anført Dragonerne, skjønt han var Infantericapitain.

²⁾ Forskjellen mellem Datoangivelserne beror paa Beregningen efter gammel eller ny Stil, om den end ikke altid er ganske nøiagtig.

genen. Budde, som ogsaa understøttedes af 100 Mand fra Flaaden, angreb nu Svenskerne, medens Gabel uophørlig beskød dem med 64 Kanoner. Svenskerne, som ikke havde tilstrækkelig Plads til at bevæge sig paa, forsvarede sig med overordentlig Tapperhed, dels i Husene og dels bag Palissader og Spanske Ryttere, men bukkede omsider under for Overmagten. 522 Mand maatte give sig til Fange, hvoriblandt vare Oberste Falkenberg, der døde af sine Saar den følgende Dag, Oberstlieutenant Erik Rydingsvård, 6 Capitainer og 2 Lieutenanter. De dødes Antal ansløges til 100 Mand. Desuden faldt 2 Faner, 2 Standarter og en Mængde Forraad i Nordmændenes Hænder. Seiren havde kostet disse 30 døde og 89 saarede. — Medens endnu Striden rasede paa Moss, kom Generalmajor Delvig, der allerede 10 April havde begivet sig paa Veien fra Christiania til Moss, med 500 Ryttere til den af Huitfeldt opkastede Forhugning mellem Kambo og Moss. Saasart Fienden viste sig, blev Huitfeldt underrettet herom, hvorpaa han med 125 Mand ilede den ved Forhugningen efterladte Afdeling til Hjælp. Delvig, som kunde høre Kanonaden fra Moss, søgte at trænge igjennem for at komme Falkenberg til Undsætning, uden at dette lykkedes ham, skjønt han angreb to Gange. Han trak sig da tilbage over Glommen til Sverige med Halvdelen af sine Folk og sendte den anden Halvdel tilbage til Christiania til Kongen¹⁾. — Oberstlieutenant Huitfeldts Forhold ved denne Leilighed nød megen Anerkjendelse, og han blev ogsaa 23 Mai s. A. virkelig Oberstlieutenant ved Smaalenske Regiment (med Bibehold af sit forrige Compagnie) efter den nylig ved Døden afgangne Oberstlieutenant v. Genschaw (Gentzkow), uagtet Major J. C. Schilling ved samme Regiment ved en Memorial til Kongen søgte at blive ham foretrukken og tildels anbefalede af Generallieutenant B. H. v. Lützwow, der dog tillige gjorde opmærksom paa Huitfeldts Anciennitet som karakteriseret Oberstlieutenant²⁾, hvilken Titel Schilling nu erholdt. Huitfeldt modtog derhos af Kong Frederik IV en stor Guldmedaille af 44 Specieducaters Vægt til at bære paa Brystet i en blaa Taftes Sloife. Den viste paa den ene Side Kongens Brystbillede med Omskriften: Fridericus III. D. G. Rex. Dan. Nor. V. G. — P. Berg. F. Paa den anden Side saaes Athene, i venstre Haand et Spyd, hvortil Skjoldet med Medusahovedet støttede sig; i den ud-

¹⁾ J. A. Lagermark, Karl XII.s Krig i Norge 1716, S. 48 f.

²⁾ Norske Samlinger (in 8vo) I S. 412.

strakte høire Haand en Laurbærkrands, det hele med Overskriften: *Virtuti Et Fidei*¹⁾. I Kanten stod Aarstallet 1716. — 26 Mai 1717 omtales Oberstlieutenant Huitfeldt som reist til Christiania; naar han kommer tilbage til sit Regiment, skal der paalægges ham paa Oberste Kraghs Vegne at istandbringe den nye Indretning af de Vestfjordske Compagnier. Fra 16 August til 1 Septbr. 1717 sad han i sin Egenskab af Oberstlieutn. i den i Frederiksstad afholdte General-Krigsret over Brigadier U. C. Kruse, Oberstlieutenant H. G. v. Brüggemann m. fl. i Anledning af Træfningen i Høland 9 Marts 1716. Krigsretten idømte begge de nævnte Officierer nogen Straf, der dog senere ved kgl. Resolution blev dem eftergivet²⁾. — 13 April 1718 ansøgte han fra Elingaard den commanderende General, Baron Erhard Wedel, om at to dygtige Karle maatte sættes istedenfor to af hans Bønder, der ved Vaadeild vare blevne ruinerede. Ved denne Tid var Huitfeldt beskjæftiget med at udføre den ham af Obersten paalagte Indretning af det østre Smaalenske Regiment, formentlig i Anledning af Regimentets Deling, samt med Tilendbringelsen af Skiftet efter Major C. F. v. Lowzow. Da Oberste Kragh allerede i April 1718 var saa svag, at hans Død snart maatte ventes, blev det Huitfeldt paalagt midlertidigt at overtage Frederiksstads Commandantskab, naar Oberstlieutenant Selmer rykkede ud, samt at indkalde andre Tropper til Forsvar mod muligt Angreb, og i en Skrivelse til General Wedel af 30 Mai s. A. lover han at gjøre sit Bedste, om det til Extremité kommer, og at lade udi Gjærningen se den redelige Intention og Nidkjærhed, han bærer for Kongens og Landets Tjeneste. Allerede i April havde han i Brev til General Wedel udtalt, at han i Tilfælde af Vacance haabede at erholde Regimentet, da han ved Obersterne J. F. Frølich's

¹⁾ Jfr. Andr. Bussæus, K. Friderich den Fierdes Dag-Register S. 371 f. samt Beskriv. ov. Danske Mynter og Medailler i den kgl. Saml., Beskr. No. 336. a og Tab. XXVI No. 2; den angives der til 50 Ducaters Vegt. — Medaillen bevarede først hos H. J. Huitfeldts ældste Søn, Generalmajor V. W. H. Huitfeldt, og gik fra denne over til hans ældste Søn, Major H. J. Huitfeldt, der imidlertid i 1820-Aarene (uden nogen Nødvendighed) solgte den til en Myntsamler, Consul C. Hvidt i Sandefjord, efter hvis Død eller Fallit den atter blev solgt, uden at dens senere Skjebne har været at udfinde. En Tegning af den, tagen af Major G. C. Sibbern til Vernekloster i Aaret 1786, er fra Major A. C. Huitfeldts Enke paa Eskevigen kommen i nærværende Forfatters Eie.

²⁾ Se B. Moe, Aktstykker til K. Frederik IV.s Krigshistorie S. 374 og 399; sammes Tidsskrift f. norsk Personalhist. 1 R. S. 196.

og Andr. Aug. Prætorius's Avancement (til 2. Smaalenske og 2. Agershusiske Regiment) var bleven tilsidesat, uden at han ved noget at reprochere sig; det skulde inderlig chagrinere ham i disse Tider at maatte begjære Afsked, da hans eneste Lyst og Attraa er med Liv og Blod til sidste Moment at opofre sig for sin Konge og sit Fædreneland. 1 Juni beder han om Generalens Recommendation for sin Memorial til Kongen angaaende Regimentet, som han venter at erholde, naar det bliver vacant, fremfor nogen fremmed. 8 Juni takker han for Fremsendelsen af Memorialen til Kongen og indberetter om Afløsningen inden Frederiksstads Garnison, der endnu ikke er fuldt udført. 16 Juli 1718 døde Oberste Kragh, og 19 August anmoder Huitfeldt Generallieutenant B. H. v. Lützw om at forestille ham som Oberst ved Smaalenske Regiment, hvad han imidlertid ikke blev denne Gang, idet Oberst (fra 1715) Herman Nicolai Scharffenberg blev ham foretrukken (udnævnt 5 August 1718). — 22 Septbr. 1718 anmoder han Generallieutn. Lützw om 6 Trommer til de 3 nye Compagnier af Regimentet i Anledning af sammes Udrykning til Kongens Tjeneste. 29 Septbr. begjærer han fra Cantonerkvarteret paa Id, at den Rest af Regimentet, som ligger i Frederiksstad, maatte støde til ham, da Tjenesten for de Folk, han har, falder svær, tilligemed de 4 Underofficerer af Capitain Lunds Compagni, som tidligere vare commanderede did. (Oberste Scharffenbergs Kvarter var Hof paa Id). Da Oberste Balthasar Meitzner ved 1. Thronhjemske Inf. Reg. var afgaaet ved Døden 22 Novbr. 1718, indberettede Generallieut. Lützw 10 Decbr. s. A., at Oberstlieutenanterne Coucheron og Huitfeldt vare de ældste, der kunde foreslaaes i hans Sted, men den første ansaaes mindre skikket til at commandere et Regiment, og den anden ønskede ikke et, der var saa langt borte fra hans Gods¹⁾. Formodentlig som et Slags Erstatning for lidt Skuffelser fik Huitfeldt 8 Aug. 1719 Obersts Charakter og havde maaske allerede da Onsøske Compagni, hvilket han i alle Fald havde haft flere Aar, før han 17 Marts 1727 blev virkelig Oberst ved 1ste eller østre Smaalenske Inf. Regiment²⁾, og hvilket han derpaa beholdt som sit Livcompagni lige til sin Død. 30 August 1725 ansøgte han fra Christiania om Permission paa et Par Maaneders Tid og Reisespas for at reise til

¹⁾ Den sidste Notits hidrører fra Generall. Lützw's Correspondance-Protocol, der i alle Fald i 1860-Aarene fandtes paa Thom; det øvrige fra Smaalenske Regiments Documenter i Rigsarchivet i Chra.

²⁾ Regimentet blev nemlig delt i Aaret 1718.

sit Gods i Halland, hvor han havde Forretninger, og da han behøver Capitain Peter de Seue af Regimentet med sig i samme Forretning, ansøgte han ogsaa om Permission for ham. — Da Oberst Scharffenberg i Begyndelsen af Aaret 1727 var afgaaet ved Døden, forestod han Forseglingen i dennes Dødsbo og giver 16 Febr. Indberetning fra Elingaard herom. Kort derpaa reiste han til Kjøbenhavn i Anledning af Regimentschefsposten, som han »efter alles Ønske og Formodende« nu antages at faa¹⁾. Dette skede da ogsaa, og fra Kjøbenhavn gjør han 22 Marts Forslag til Besættelsen af de ved hans Befordring ledigblivende Poster ved Regimentet. I August samme Aar var han bortreist til Baahus Len men er 27 s. M. igjen i Frederiksstad, hvor han efter Befaling skulde fungere som Interimscommandant (efter Generalmajor U. C. Kruse). 26 Novbr. s. A. melder han, at han igjen har afgivet Commandantskabet. I Slutningen af Januar 1728 var han i Christiania og skulde i Marts s. A. have været i Kjøbenhavn i den anordnede Commission over Afregningerne, men i hans Sted blev Capitain Peter de Seue constitueret at reise. I Begyndelsen af 1729 skulde han sidde i Krigsretten paa Godager i Stange over Capitain H. Lillienkiold i Anledning af dennes Drab paa Lieutenant Mohrsen; Retten blev imidlertid udsat og holdtes først 9 Mai s. A. paa Sten paa Ringsager. 28 Mai indberetter han dens Tilendebringelse. — I Juli 1732 optræder han som Lagvæрге for den nylig afdøde Oberst C. U. Hausmanns Enke, S. U. v. Reichow, paa Trosvig ved Frederiksstad. 30 April 1732 (o: 1733?) omtaler han til den commanderende General m. fl., at der til den paabudne Bataillonsforsamling ved Frederikshald vil manqvere Terrain til Excercitien og Revuen ved Deres Kgl. Majestæters høie Nærværelse, da Borgerskabet nu har indhegnet saa meget af Pladsen paa Busterød; han anmoder derfor om, at den igjen maa bevirkes udlagt til Brug ved denne Anledning. 20 Juni 1733 fik han Brigadiers Charakter, hvilket stod i Forbindelse med Kong Christian VI's og hans Dronnings Reise i Norge i dette Aar. Den derover holdte Journal beretter nemlig under Tirsdag 16 Juni, at ved Kl. 11 om Formiddagen blev der paa en Plads strax udenfor Moss, i hvis Nærhed de kongelige Skibe befandt sig, holdt Mønstring over Livesqvadronen af Oberste Paul Beenfeldts andet Søndenfjeldske Dragonregiment samt Liv-

¹⁾ Brev af 19 Febr. 1727 fra Major H. zur Helle bl. Regimentets Papirer i Norske Rigsarchiv.

bataillon af Oberste H. J. Huitfeldts første Smaalenske Inf. Regiment, ved hvilken Leilighed begge Chefer bleve benaadede med Brigadiers Charakter. Da Kongen om Fredagen den 19 Juni kom til Frederikshald, hvor Second-Bataillonerne af Brigadier Huitfeldts Regiment stod under Gevær, »fandt H. M. allernaadigst Behag udi at tage samme først i Øiesiun«!). 24 Decbr. 1734 blev han udnævnt til Generalmajor af Infanteriet. — 11 Septbr. 1736 gjør han for den commanderende General Forslag til at træffe Dispositioner til et Opbud mod det i hans District udsprede Tyve- og Røvercomplot, der har gjort det nødvendigt at bevogte Telthusene om Natten med en Underofficier og 4 Mand, medens Folk af Frygt stadig maa vogte sine Huse og sit Gods. — Første Juledag 1736 forefaldt der nogle Uroligheder i Onsø Kirke, idet en Del Dragoner ved Opgangen til Ofringen søgte at trænge sig forbi Underofficierne af det Smaalenske Regiment. Sagen var saa meget mere graverende, som Generalmajor Huitfeldt selv var tilstede; Forhør blev optaget og Krigsret nedsat, der idømte Dragonerne Straf, men 27 Novbr. 1737 erklærede Huitfeldt sig villig til at lade Sagen falde og eftergive dem Straffen, naar alt ved Ofringen forblev som hidtil. — I Mai 1740 blev det ham paalagt i Generalmajor Frølichs Sted at indtræde som Skiftekommissair i Generalmajor Grev F. A. Wedels Dødsbo. — Om Sommeren s. A. var han paa Generalmønstring ved Stavanger og Inspection af de Christianssandske Befæstninger, hvorom han efter Hjemkomsten gav Indberetning, dat. Elingaard 20 Juli. Da kongeligt Fartøi ikke var at erholde, seilede han i sin egen Jagt fra Frederiksstad til Stavanger; for sig og Suite behøvede han tillands 14 Friskyldsheste og tilvands 14 Rorskarle samt en Baad med 4 Mand til Forbudet. — Om Sommeren fandt en større Udrykning af Regimentet Sted i Anledning af det Svenske Thronfølgevalg. 2 Novbr. 1746 blev han Generallieutenant af Inf., hvilket gav ham Prædicat af Excellence. Ved Kong Frederik V.s

1) Se Journal og Beskr. over H. Kgl. M. Kong Christian VI og Dronning Sophia Magdalena deres foretagende Reise til Kongeriget Norge Aar 1733 af Jonas Kjerulf. Kbhvn. 1745. Fol. S. 21—23. Hvis Journalens Mening er, at Regimentscheferne allerede samme Dag (16 Juni) bleve Brigadierer, maa dette referere sig til et af Kongen givet Løfte derom; deres Udnævnelse skede 20 Juni. Naar det sammesteds hedder, at en Eskvadron af forbemeldte Brigadier Huitfeldts Dragonregiment blev »gjennemseet« af Kongen den 17 Juni om Eftermiddagen underveis paa Touren til Frederiksstad ved Carlshus i Raale, da maa dette bero paa en Skriv- eller Trykfeil for Beenfeldt. — Jfr. ogsaa Dan. Saml. 2 R. II S. 339.

Salvingsfest 4 Septbr. 1747 blev han Ridder af Danebrog og valgte til sit Symbolum: »Min Lyst og Attraa er at tjene Gud og Kongen«. Uagtet sin høie Alder og nogen Svagelighed i de sidste Aar beholdt han sit Regiment til sin Død; den første Gang der tales om nogen alvorligere Sygdom er i 1746, da han 7 Juni blev syg paa Moss, saa at han ikke kunde møde til Generalmønstringen ved Frederikshald 11 Juni for General Arnold. Atter i 1748 var han upasselig, idet han fra Kjølborg 1 Februar beder Generalen om Undskyldning, fordi han ikke til 20 s. M. kan være i Christiania, da han ikke er restitueret efter sin sidste Sygdom, der saaledes har medtaget hans Kræfter, fornemmelig Knærene, at han har vanskeligt for at sætte sig og reise sig. Endnu 14 Mai var han ikke saa rask, at han kunde reise paa Sessionerne. Det følgende Aar var han imidlertid igjen restitueret, og ved Modtagelsen af Feltmarskalk Arnolds Brev 2 Juni 1749 om, at hans Regiment 18 s. M. skal samles og mønstre for Kong Frederik V ved Frederiksstad, lover han at foranstalte dette uden Forsømmelse. — Ved Elingaards Brand 30 Octbr. 1746 var Regimentsarchivet tiligemed Gaardens Inventarium opbrændt. I over 2 $\frac{1}{2}$ Aar boede nu Familien paa Kjølborg og flyttede i Juni 1749 igjen ind paa Elingaard, hvor Datterens Bryllup med Fætteren Major H. de Tonsberg feiredes i Juli 1750, og hvor Generallieutenant Huitfeldt selv døde 16 Mai 1751 Kl. 6 om Morgenen; allerede 29 Mai tilskriver Feltmarskalk Arnold Oberstlieutenant Nägler, som midlertidig commanderede Regimentet, at han har beordret de 6 Capitainer, der behøves til Ligbegjængelsen, at indfinde sig fra Frederiksstads Garnison til bestemt Tid og Sted men paalægger derhos Oberstlieutenanten forud at udse de to ældste af samtlige Capitainer efter deres Anciennet til Second-Marskalker, »paa det al unødvendig Disput og Confusion ved Ligproccessionen kan forekommes«. 9 Juni blev han med stor Hoitidelighed bisat i Gravcapellet ved Onso Kirke, hvilket var opført før Midten af det 17de Aarhundrede af hans og hans to Fruers fælles Oldefader, Cantsler Jens Bjelke, som Eier af de to i Sognet beliggende adelige Sædegaarde Elingaard og Kjølborg. Indskriften paa hans Kiste var forfattet af Henrik Christian Wemmelow, der døde 1762 som residende Capellan til Frederiksstad, og som i sin Tid var anseet som en habil Poet; den er tidligere trykt¹⁾, men findes i en bedre Af-

¹⁾ I B. Moes Tidsskr. f. den norske Personalhistorie I R. S. 191—93.

skrift bevaret i Klokker J. B. Hass's »Ære- og Efterminde« etc. (Mscr. No 338 in fol. i Univ. Bibl. i Christiania ved Aar 1751), hvorefter den lyder saaledes:

Skue Læser her et dobbelt Speil baade paa | Døden og Dyden, | Thi viid: | At
under disse Fiæle | Hviler Legemet af Den | Hvis Siæl var Dydens Boelig, | Hvis

Liv var Dydens Mynster, | Hvis Død var Dydens Seyer. | Spørger Du |

Hvo Denne Dydige Dødelige har været | Da var det
Den i Livet Høj og Velbaarne nu hos Gud salige Herre

Herr Henrich Lørgen Huidtfeldt,

Herre til Ellinggaard, Kiølberg og Sande Gaardor,
Ridder, Deres Kongl: Majests til Danmark og Norge
Høybestalter General Lieutnant af Infanteriet, og
Oberst over det første Smaaløndske National
Regiment til Fods.

Hans Forældre vare Høyædle og Velbaarne Herr

Tønne Huidtfeldt, Commandant over Friede-
richshalds Fæstning i Norge, Lehns Herre og

Oberst over det Smaaløndske Regimente, og

Høyædle og Velbaarne Frue, Fru Sophia Amalia

Rosenkrantz: Den Salige Herres Fødsels-

Dag, blev med Glæde celebreret paa Friderich-
steens Fæstning d: (9) Sept: 1674: Hans Døds Dag

blev med Sorrig beklaget paa Ellinggaard

d: 16 Maj 1751: og altsaa har den Salige Herre

fuldkommet et priseligt Levnets Løb i Verden

af 76: Aar 8 Maaneder og 7 Dage: Een

Velsignet Alder af Gud, en anseelig Alder

blandt Mennesker, men meest anseelig af den

Sande Dyd og Guds frygt, med hvilken

Hand fremdrog den baade for Gud og Mennesker:

Men som Hand sin Gud i hvis Tieniste Hand

i Daaben blev indskreven sin Christendoms Pligt

skyldig, saa var Hand og sin Konge og Fædre-

Land til hvis Tieniste Hand i sin Ungdom blev

opofret sin Manddoms-Pligt skyldig.

Begge Pligter opfyldte Hand deels som en

sand Christen, deels som en brav Soldat:

Hand har tient under Høylovlige Konger af

Dannemark saa længe som andre, dog kuns

faae plejer at leve. Vil Du vide Tiden, da

var det 63: Aar, af hvilke Hand employerte

6: i Fransk Tieniste staaende ved Regimentet

Royal Danois, udi all denne Tid har Hand

ved mange forefaldende Occasioner viist kien-

delige Prøver paa sin Tapperhed, jeg siger kien-

delige, ja meer end kiendelig, Da Slaget

med de Svendske stod paa Moss; men

synes dette for ringe, da følg Hans Mand-

doms Fodspor uden for Fædre-Landets

Grændser og Du skal finde dem endog ved
 Barcellona inden Spaniens Landemærker,
 hvor Hand og fik blodige Sync-mærker, dem
 Hand dog med Tiden forglemte, men Hans
 Gudsfrygt, Dyd og Tapperhed som Hand i
 alt sit Liv udviiste, skal hverken
 forglemmes med Tiden eller i Tiden,
 men ihukkommes til den sildigste | Efter Tid. See! saa taler Dyden | efter Døden,
 og gjør den Dødes | Navn udødelig blandt de Dødelige. | Gak Læser | bort og
 lær af dette Exempel | at leve saa, at Dit Navn kand | blomstre i Ære paa Jorden |
 og Din Siæl frydes med | Salighed i Himmelen.

Men førend Du gaaer bort, læs dette Ære Minde!
 Som lar sig velfortjent paa Huitfeldts Kiste finde:
 Herunder hviler Den i Troe befundne Mand
 Mod Kongen og sin Gud og mod sit Fædreland.
 Hand dyrkede sin Gud, og elskede sin Næste,
 Derfor er Lodden Ham tilfalden paa det beste,
 Hands Dyd i Minde staar, Hans Legem hviler her,
 Hans Siæl tog Gud til sig i ævig Glæde der.

H. C. Wemmeløv.

Den samme Forfatter har ogsaa skrevet et Digt i Anledning
 af Generallieut. H.s Død, hvilket uden Tvivl er oplæst paa Elin-
 gaard ved hans Begravelse; det er bevaret af Hass l. c. og er saa-
 lydende:

De levendes Trøst af

De Døendes Endeligt

Betragted, i Anledning af

Salig: herr Henrich Jørgen Huidtfeldts Død

ved H: C: Wemmeløv;

Resid: Cap: i Friederichstad.

Saa har Du Afskeed da o! brave Huitfeldt taget,
 Saa har Du os forlat Du Tapper Kongens Mand!
 Saa est Du fra dit Huusz og Dine alt hendraget
 Af Tidens Boelig og De Dødeliges Land:
 O ja! Vi savne Dig, Vi savne Dig med alle;
 Dog udaf Alle meest Dit Savn til Hierte gaar
 Din Hierte Ven, som Sig een Enke nu maa kalde,
 Og Dine hierte Børn, som om Din Kiste staar.
 Men maa tillades mig et Ord heri at mælde,
 Da er det vidst: Hans Savn kand vel til Hierte gaae,
 Dog er ej nogen Ting saa kier, at Tidens Ælde
 Jo gjør, at vi den dog omsider savne maa.
 Hvad Mennisket angaar: da er ham engang Dommen
 Afsagt med disse Ord: Til Jord Du blive skal;
 Saa intet Menniske i Verden ind er kommen,

Som jo er tegnet ind blandt Dødeliges Tall.
 Vor Død vort Kaldsbrev er, Guds Time, naar hand kalder,
 Guds Vogn og Sendebud, Guds Øxe ved vor Rod,
 Guds Villie og hans Raad, Guds *Functum* ved vor Alder;
 Forgjæves er det da at staae vor Død imod.
 Vel den der lever saa, at hand, naar Døden banker,
 Med Aands Frimodighed og usforfærdet Sind,
 Med een afsundret Siæl fra alle Verdens Tanker
 J Troen lukke kand den Kiødets Morder ind.
 Det har vor Døde giort, saa har Vor *Hvidtfeldt* levet
 Ey Døden Ham, men Hand Selv Døden ventede,
 Saa det snart synes som Ham Døden havde skrevet
 Den Tiid og Time til, som hand Ham skulle see.
 Kort sagt: Hans Liv var ret een sammenlænket Kiæde,
 Af alle Dyder, som een *Christen* pryde kand:
 Derfor kand og Hans Død Hans Efterlatte glæde,
 Thi hand bar *Caracteer* af een Oprigtig Mand.
 Oprigtig var Hand mod sin Gud og mod sin Næste,
 Oprigtig var Hand og, og mod sin *Konge* Troe,
 Hand vilde Kongens Gavn, Hand vilde Rigets Beste,
 Hvad kand i Dyden Selv end meere Dydigt boe?
 Men er da *Hvidtfeldts* Dyd vel bleven ubelønnet?
 Ney hisset er Den nu, men for dum var Den her
 Udaf *Monarcherne* i Naade høyt paaskønnet,
 Hvorom blant andet den *Medaille* Vidne bær,
 Som *Kongen Friderich den 4de* Hannem skienkte
 Til Løn for *Troeskab* og een Nidkier *Tapperhed*,
 Da Hand i *Mosse*-Slag med fleere *Svensken* trængte,
 At *Sejeren* blev Vor, hvorom Eenhver nok veed.
 Hand *Ærens Ridder Baand* og Dydfortiente Smykke
 Paa Brysted værdig bar, ja paa det tappre Bryst,
 Som hand til Kongens Gavn og Landets Tarv og Lykke
 At ofre altid var bereed med største Lyst.
 Saa steeg Hand Trin fra Trin til Ære udj Tiden,
 Indtil Hand næsten var paa *Ærens* høyste top;
 Men i Sin Død Hand er til større Ære siden
 Opsteedet, da hans Siæl til Himmelen steeg op:

*

Men Hun Bedrøvede Høy og Velbaarne *Fruc!*
 Hvis Huisz *Beth-Eden* var *Beth Amoth* bleven er,
 Hun som maa nu Sin Mand og brave Herre skue
 J Døden blegnet hen, Ach! havde Hun Ham kier:
 Da glæde hun sig ved, at Hand saavel har levet,
 At Hand saa Salig og er vandret herfra hen,
 Thi hvad som Ham til Roes, til Trøst er hende skrevet
 Udaf min matte skændt velmeente ringe Pen.

Ogsaa Sognepresten til On sø, Provst Peder Debes, skrev et Digt til at indlevere paa Begravelsesdagen, »allerhelst ingen Tale over hoibemeldte sal. Herre er forlanget«, hvilket Digt han 28 Mai

indsendte til Christiania til Biskop N. Dorphs Censur i Henhold til Rescript af 3 Marts 1747, der forbyder at indlevere udi Samlinger enten til Bryllupper eller Ligs Begravelser nogen Slags skriftlig forfattet Vers, eller at antage noget til Trykken i Christianiæ Bogtrykkeri uden Biskoppens Paategning. Noget trykt Exemplar af hans eller Wemmeløws Digt kjendes ikke mere, men ogsaa Debes's findes afskrevet af Hass l. c. og er af følgende Indhold:

Høystfortient Ære Minde

Hvad seer jeg Ellinggaard i Sort og Sørgø Klæder?
 Hvi vrimler det saa fuldt med Folk, som gaar og græder,
 Jeg seer een Skare af et Sørgø Følge gaar
 Med siide Kapper, Floer, hvori mon det bestaar?
 Jeg saae forleden Aar vor Ellinggaard i Glæde,
 Jeg saae et Brude Par for Brude-Skamlen træde,
 Hvis Glandtz bestraaede den heele, heele gaard,
 J hver een Krog og Kandt; hvor er det fat i Aar?
 Har da den Gode Gud den Glæde saa omskifted,
 Bedrøvet Ellinggaard! Din *Herre* du har misted,
 Ja, Ja, du Aarsag har at sørge nu især
 Vor gamle *General* mand ud paa Dørren (o: Baaren?) bæer.
 Vor *Gamle General* den Brave Salig *Herre*,
 Hvis lige Verden har omstunder nu disværre
 Kun faae i Guds frygt og uskrymte Nidkierhed,
 For alt det Gud har kiert og Kongen æres ved.
 Gialdt det om Roes af Byrd den Herre kunde bramme
 Af den ældgamle Slægt *Huidt/eldters* ædle Stamme;
 Men denne var hans Roes at være føed af Gud,
 Dernest til Landets tarv opoffret Kongens Bud.
 Saasnart hans levetid til store Ting var moeden,
 Den Saft sig yttrede som laae fordekt i Roeden,
 Kun *Troeskab*, *Tapperhed* var ald hans Giernings drift,
 Udj hans Billede een *Heldtes* Overskrift:
 Lad *Frankrig* give os Hands *Heldte* Moed beskrevet,
 Hvor hand sin Ungdoms tid af Strid i Strid har dreven,
 Om Hand ej Trøye holdt Jldsprudende *Vulcan*?
 Da *Barcelona* blev *Frantzosen* underdan:
 Blandt andre *Heldte Tegn* Hand fik i sine Lemmer,
 Som *Martis* ægte Søn, at nævne jeg ej glemmer
 Den Kugle i hans Laar der Selv er qvæst og krum
 Af *Torden*, hvormed den mod denne Herre kom.
 Og mon det var kun der, blant Fremmede Hand prieste
 Sin Fædre-Slægts *Bravour*? Ney! hiemme hand og viiste
 Behierted Mandighed i hvert et Trin og Tog,
 Til Prøve, at hand ej et Knep i Lommen slog.
 Des Aarsag fandt hand og for *Fiire Konger Naade*,
 Hvis Øyne ventes paa hans ærlig Omgangs *Maade*,
 Blandt Folkets Førster blev hand sat til *Ziir* og *Prael*,

Saa kier for *Kongen* var vor *Gamle General*.
 Ja kier for hver Mand i det heele *Regimente*,
 Hand fir og tive Aar som elsked *Cheff* betiente,
 Jeg troer hver *Officier* Ham Tak bær i hans Grav
 J følge hans Forslag Ham *Charge* Kongen gav.
 Vel pleyer Folk iblandt ved Verdslig *Ærevælde*;
 At vige lit fra Gud og deres Guds frygt helde;
 Men aldrig sligt mand hos den Salig Herre fandt.
 Ey Verden roese skal Hans Hierte hun sig vandt:
 Jo høyere *Gud* lod ham op til *Ære* træde,
 Jo dybere hand laae nedbøyet for Guds Sæde;
 Jo meere Glandtz der stod af hans bestierved Bryst,
 Jo nærmere hand holt Gud til sit hierte trøst (o: kryst?)
 J Sandhed tiende hand Guds Raad der ham ledsaged,
 J ald hans Vandringstid; Guds forsiun havde draged
 Ham, giennem Jld og Vand, og mangen farlighed
 J Ungdom, Alderdom, men derhos og til *Fred*.
 Til *Fred* i Husets Floer og Høye Velstands Glæde,
 J et *Triangul* et Tree dobbelt Herre-Sæde,
 Gud hav ham til Beviis, hand intød mangle lar
 Dem hannem elske og hans Frygt for Øyen har.
 Til *Freed* i *Ægte* Stand den af Gud hellig Orden,
 Høyst-Signed *Ægte-Fæl* og *Frue* der paa Jorden
 Var all hans Øyenlyst, hans hierte-trøst og fryd,
 Med ugemeen Forstand, og, uden lige j Dyd:
 Til *Freed* i *Ægte* Stands velsigned Frugt og Poeder
 Hvis *Ære*-trin til Brød og høye *Charger*, boder
 Dog lidt paa denne Sorg, heldst mand i Dennem scer
 Den Salig herres Navn og Eyefromhed lær:
 Saa høyt Velsignet gik til een Velsignet Alder
 J *Fred* og Velstand og alt hvad mand Lykke kalder
 Den *Purpur-Æret* og *Snee-Hvide* Hvidtfeldt frem
 Til Livets Aar blev endt med *Syvgang Ti* og *Fem*:
 Ach! endt! jeg sigte skal, des sørger uden Ende
 Det Høye Huusz og Slægt og De hans Adferd kiende,
 Det heele *Regiment*, hver *Officeer*, Gemeen,
 Hver Bonde paa hans Gods, hans tiener hver og een:
 Ja Præst og Kirke med, de sørger, de har misted,
 Den Soel, det Lysz, det Speyl for alle, der forlysted
 Saa hæderlig sin Siæl i herrens søde Ord
 Og i det *Manna*, som hand nød ved *Iesu* Bord.
 Den Kirke Stool hvorpaa hand *Gud* sin Andagt yded,
 Der hiemme før var tændt og her med Graad udgydet,
 Skal vidne om, hvordan hand Gud i Øret laae
 Med Suk og Bøn paa Knæe, det Gud i Løndom saa:
 Men lønnet aabenbar, da Hand sin *Helgen* hentet
 : Der *Simeons Dimiss* i Naade troeligst ventet :
 Ved een mildsalig Død og uanfægted Siæl
 O tænke! hvor lever dog vor *General* nu vel?
Høyedde! kiekke Siæl! Udvald Generalinde!

Hun give Sig tilfreds, thi Himlen skal forbinde
 Det Himlen saaret har, *Gud* tog kun det hand gav:
 Tilsidst en *Myrthe* Green jeg sætter ved hans Grav.

Gravskrift:

- »Kand *Heldt* og *Helgen* vel staae parret hos hinanden
- »Da viid min *Læser!* at det *Støv* her er for *Haanden*
 »Er Salig *Hvidtfeldts Støv*, som *Helt* i *Marken* var,
 »Og dog et *Helgen* Navn med *Skjel* i *Kirken* bar:
- »Gak, stridbar *Martis Søn!* kær *Sværdet* saa at føre,
- »Din *Heldt* og *Helgen*-færd maa rygtes for *Guds Øre*,
 »Din *Siæl* i *Døden* vidst til *Seyr* i *Himlen* gaaer,
 »Hvor *Heldte* *Laurbær* *Krantz* og *Helgen* *Palmer* faaer:

Hans Fromhed og Gudfrygtighed omtales oftere; foruden i de ovenfor citerede Digte af de to Prester, der stode ham nærmest og kjendte ham bedst, gives det samme Vidnesbyrd ham ogsaa af hans egen Hustru i den Bibel¹⁾, som fandtes paa Ellinggaard, og hvori hun har nedskrevet følgende:

Denne Bibel har ieg i dag foræret min hierte Søn Valentin Wilhelm Hartwig Huitfeld som har været hans gudfrygtige nu Sl. faders Bibel hand i Mange aar med lyst sig til stor trøst har læst udj og derfor schall du til amindelse efter ham vell Conservere den, Og har hand faaet den efter hans Sl forældre, gud give dig sin aand og naade at du med saa stor andacht og til din oplysning og Siæls glæde maa læse der udj som din Sl. fader har gjort det ynsker af hierted din trofaste Moder

B. C. Kaas Sl. Huitfeldts

Ellinggaard d: 16 May 1752 Som er idag et aar en Søndag Morgen Klochen 6 Ved En Sagd og Salig død vor herre her paa Ellinggaard efter hans jnderlig longsel og suck lod hannem Med den gamle Simeon udj hans 77 aar fare til den ævige fred og Salighed, Som den Naadige Gud for Christi schyld vill give Mig med alle vore kiere(?) børn Saaledes Christelig at leve og Salig at døe at vi alle maatte Samles hosz Gud i den ævig glæde, og Sallighed og sige Herre her Ere vi og de børn som du haf(uer) givet osz, Amen herre Iesu sige self Ja og amen hertil for din hellig fødsel død og opstandelses schyl amen

Regimentets Aflevering til Eftermanden, Generalmajor Knud Gyldenstjerne Sehested til Those, foregik i Frederiksstad mellem 21 Septbr. og 2 Octbr. 1751. Enkens Lagværge var Generalmajor

¹⁾ Den var en Dansk Bibel af Udgiven fra 1589 (den saakaldte Frederik II.s Bibel), der havde tilhørt Oberst Tønne Huitfeldt (og muligens endog dennes Forældre og Bedsteforældre). Henrik Jørgen Huitfeldts Sønnedatter medbragte den ved sit Giftermaal til Vernekloster, hvorfra den ved Laan kom til en Høker paa Moss, der formentlig i sin Tid havde tjent paa Klosteret. I Aaret 1818 afkjøbtes den ham af Ole Gundersen Skoug i Haabøl Sogn. Dennes Døtre (eller Sønnedøtre?) eiede den i 1854, da Forfatteren heraf paa Skydsskiftet Skoug tog en Copi af de forskjellige Indskrifter i samme. Eierinderne vare ikke til formaa til at sælge den. Tidligere havde Amtmand C. Sibbern og senere har Godseier Carsten Sibbern forgjæves gjort Bud paa den.

Storm; ligeledes mødte paa hendes Vegne efter Begjæring Oberst-lieutenant Carsten Sibbern til Vernekloster. Boet havde til Regimentskassen at udbetale henved 600 Rdlr. — Som Regimentschet havde han været meget afholdt af sine Officierer, hvem han bestandig tog sig faderlig af, og hvis Forhold og Omstændigheder han nøie kjendte, hvad der noksom fremgaar af hans Indstillinger til de vacante Poster ved Regimentet. For sine Sønners Avancement var han selvfølgelig omhyggelig og anvendte efter Tidens Skik ikke lidet paa at købe dem Pladse i deres Regimenter lige fra Fændrik- til Capitains-Graderne, idet ældre Officierer mod en større Sum og med kgl. Tilladelse veg sin Plads og saaledes for-aarsagede Oprykning¹⁾.

H. J. Huitfeldt var 2 Gange gift; begge hans Hustruer vare hans Næstsøskendebørn, ligesom de ogsaa indbyrdes stode i samme Slægtskabsforhold, idet de samtlige nedstammede fra Kantsler Jens Bjelke til Elingaard, Kjolberg, Sande, Østeraat etc., saaledes som nedenstaaende Stamtavle viser. Første Gang blev han gift i Langaa Sogn i Fyn 1 Juni 1707 med *Sophie v. Pultz*, en Datter af Oberst Henrich Christopher v. Pultz til Kjolberg og Jens Bjelkes Datterdatter Mette Sophie Schade; den kongelige Tilladelse til Ægteskabet, uanseet deres Slægtskab, er dateret Kjøbenhavn 7 Mai s. A. Brylluppet har vistnok staaet paa Herregaarden Rygaard, som ligger i det nævnte Sogn og dengang tilhørte Oberst Hans Frederik v. Pultz († 1714), der vistnok var hendes Farbroder og derhos var gift med hendes Stifmoders Søster, Marie v. Hovenbech. Det følgende Aar (1708) blev hendes nævnte Stifmoder, Bolette v. Hovenbech, gift med hendes Mands Halvbroder, daværende Capitain Christian Charlot Amalia Huitfeldt, som altsaa paa en Maade blev hendes Stiffader. Sophie v. Pultz bragte sin Mand en Del Formue, nemlig omtrent 14 à 15000 Rdlr. i Jordegods²⁾, bestaaende af Kjolberg og $\frac{2}{3}$ af Elingaard, hvilke Gaarde hendes Fader havde eiet. Hun var født paa Kjolberg 29 Januar 1691 og døde paa Elingaard allerede 19 Januar 1711; hun blev bisat i det omtalte Gravkapel ved Onsø Kirke, hvor Indskriften paa hendes Ligkiste blev afskreven af Lieutenant N. Werenskiold, da samt-

¹⁾ Alle ovenstaaende Oplysninger om de rent militaire Forhold hidrore fra Smaalenske Regiments Breve i Norske Rigsarchiv.

²⁾ Opgave af Broderen Hartvig Huitfeldt fra Kjøbenhavn, Januar 1714 (N. Indlæg i Rigsarch. 2 Marts 1714).

lige derværende Kister i 1820-Aarene bleve nedgravede paa Kirkegaarden. Den indeholdt følgende:

Paa Haabet om Opstandelsen og det evige Liv hviler her den høiædle og velbaarne Frue, nu hos Gud salig Frue *Sophia Pultz*, som var fød paa Kjølbjerg Gaard den 29 Januari 1691. Hendes Fader var velbaarne Hr. Oberste Hendrik Christopher Pultz, hendes Moder var velbaarne Frue Mette Sophia Schade; kom i Ægteskab med velbaarne Hr. Major *Hendrik Jørgen Huitfeldt* 1707 og døde paa Ellinggaard den 19 Januar 1711; Hun førte et meget christeligt Løvet og fik en meget salig Død, og var yndet af Gud og elsket af de Retsindige paa Jorden og er nu i Glæde hos Gud og de Udvalgte i Himmelen.

Sin Herkomst havde hun af adelige Stamme
 Hvoraf man hende dog ei hørte meget bramme
 Thi Verdens Væsen og forfængelige Pragt
 Som Skarn og intet var hos hende udi Agt.
 Hun stræbte efter at hun kunde velbehage
 Sin Gud ret inderlig at tjene alle Dage.
 Den ædle Gudsfrygt var det bedste Smykke som
 Hun vilde bære for sin himmelske Brudgom.
 Fra Verden som slig Skat ei værdig var at have
 Gud hende til sig tog saa dyrebar en Gave
 Han hented' hjem sin Brud fra denne Grædedal
 Og førte hende ind i Himlens Glædesahl.¹⁾

I sit kortvarige Ægteskab blev hun Moder til en Son og en Datter, af hvilke den sidste døde spæd før Moderen. — Medens Baron W. F. Wedel-Jarlsberg var Eier af Elinggaard, fandtes ved Gravning i Haven en Sølvgaffel med Familierne Huitfeldts og Pultz's Vaabener; et større Antal har formodentlig været forfærdiget til Brylluppet 1707, men kun denne ene, der maaske er bortkommen ved Elingaards Brand 1746, er nu bevaret og blev c. 1860 foræret Forfatteren heraf af Baron Wedels Enke, Anna D., fød Eliason.

H. J. Huitfeldts anden Frue var *Birgitte Christine Kaas*, som han ægtede under et Ophold i Danmark i Aaret 1713, efter at han nylig forud var bleven Oberstlieutenant. 17 Octbr. dette Aar fik han Bevilling til at skifte ved Samfrænder med sin eneste Søn af første Ægteskab, og samme Dag erholdt han Tilladelse til Ægteskab, uanseet Slægtskabet med sin tilkommende Hustru. Brylluppet stod paa Wedelsborg i Fyn 3 Novbr. 1713, muligvis samtidigt med, at Brudens Broder, daværende Major Henrik Bjelke Kaas, blev gift med Anna Wind v. der Kuhla, der var Enke efter Captain Erik Banner, som faldt 1710 ved Helsingborg; og hvis

¹⁾ Før trykt i B. Møes Tidsskr. f. d. norske Personalhist. 1 R. S. 193 f.

Søster Anne Cathrine Banner dengang; som Enke efter Grev Hannibal Wedel til Wedelsborg, boede paa dette Sted, hvilket vel altsaa maa være Grunden til, baade at Brylluppet holdtes der, og at de nygifte endnu sees at have opholdt sig der ved Juletider 1713 og i Slutningen af Marts 1714. Birgitte Christine Kaas var født 2 Octbr.¹⁾ 1682 paa Elingaard, som Faderen dengang beboede og, i alle Fald tildels, eiede som Arv fra sin Hustrues Slægt. B. C. Kaas's Forældre vare Hans Kaas til Hastrup i Jylland, der døde Aar 1700 som Stiftamtmand i Throndhjem, og Sophie Amalie (Henriksdatter) Bjelke († 1703). Efter Forældrenes Død skal hun nogen Tid have været hos Grevinde Charlotte Helene v. Schindel, Kong Frederik IV.s Elskerinde, formentlig altsaa i Aarene 1709—11, hvis der overhovedet er noget sandt i denne Beretning; til dette Tidspunkt er henlagt følgende Historie, som Cancelliraad C. Deichman har bevaret²⁾: Da Biskop Henrik Bornemann i Sjællands Stift var død 1710, veddede Jomfru B. C. Kaas med Professor Christen Worm om 1000 Rdlr., at denne skulde blive Bornemanns Efterfølger, og da det ogsaa indtraf, fik hun rigtig sine 1000 Rdlr. Hun besad, beretter Deichman, en naturlig Gave til Poesi. Hun var af et kløgtigt Hoved, munter og beleven; hendes fleste Compositioner bestod i artige Sangviser eller Arier og andre kløgtige Indfald. Da Markgrevinden Sophia Christiana af Brandenburg-Culmbach (Bayreuth) i Aaret 1733 var i Norge med sin Datter og Svigersøn, Kong Christian VI, gjorde hun Fru Huitfeldt den Compliment, det hun havde hørt, hun besad en stor Gave til Poesi,

¹⁾ Søsteren Lene Sophie Kaas, gift med Stiftamtmand Wilhelm de Tonsberg, angives i Gravskriften, der er forfattet af Birg. Christ. Kaas, at være født 2 Septbr. 1682, hvoraf man kunde formode, at de vare Tvillinger, men at Fødselsdagen for den ene var urigtigt angiven; ifølge Meddelelse af Cand. jur. E. A. Thomle var imidlertid Lene Sophie Kaas født i Aaret 1680.

²⁾ Dels p. 38 i Noterne til hans Exemplar af Worms Lexicon ov. lærde Mænd B. II og dels i nogle Optegnelser, trykte i Meddelelser fra det N. Rigsarchiv I S. 5. Historien kunde synes saa meget paalideligere, som Deichman sees at have faaet Efterretninger om Grevinde Schindel fra en Dame, der i 6 Aar havde været hos hende, nemlig Capitain H. A. Stockmans Enke M. S. F. Paslew (=: Passelik), skjøndt rigtignok først modtagne i Aaret 1747. Ikke desto mindre synes man her kun at have med et Vandresagn at gjøre, da netop det samme fortælles om Henning Stockfleth og Frøken Christiana, Hannibal Sehesteds Frue. (Se L. Daae, Norske Bygdesagn II S. 55). Sandsynligvis er Fortællingen endnu meget ældre. Flere Vandresagn, der ere henførte til B. C. Kaas, skulle nedenfor omtales.

som hun vilde ønske, hun vilde anvende til gudeligt Brug¹⁾. Dette var Anledningen til den af hende udgivne Samling: »Nogle | Aandelige | Psalmer, | Oversatte udaf det Tydske Sprog | paa Dansk | af den, | Som inderlig begiærer at | have udi sit Hierte | Bestandig Christi | Kierlighed. | Kiøbenhavn, | Trykt udi det Kongel. Waysenhuses Bogtryk-kerie, Aar 1734«. 78 S. 8. Bogen indeholder i det hele 28 Psalmer. Et stivheftet Exemplar findes i det Deichmanske Bibliothek i Christiania og er paa forreste Perme forsynet med hændes egenhændigt skrevne Navn. Begyndelsesbogstaverne i de 3 Ord »Bestandig Christi Kierlighed« antyde hendes eget Navn, og med disse Ord endte hun almindeligvis sine Digte. Foruden de oversatte Psalmer er der kun lidet bevaret af hendes Forfatter-skab; det indskrænker sig til en original Psalme og et Par Smaavers, som hun har skrevet i et Par af sine Bøger²⁾, samt endelig Gravskriften over Søsteren Lene Sophie Kaas, Stiftamtmand Wilhelm de Tonsbergs Frue, (i P. N. Hesselbergs Efterretn. ang. Strømsøe Bye, S. 162), jfr. m. Gravskriften over Sonnen Major C. C. Huitfeldt (i B. Moes Tidsskr. f. n. Personahist. 1 R. S. 195), der egentlig kun er et Stykke af den forstnævnte. Hun viser sig i alle disse Arbejder som en for sin Tid let og smagfuldt skrivende og rimende Forfatterinde, og det er derfor vistnok med fuld Ret, at endnu 7 af de af hende oversatte Psalmer findes i den af Provst M. Landstad udgivne Psalmebog, nemlig N° 61 (S. 21—23 i »Aandelige Psalmer« med Udeladelse af første Vers), N° 72 (ib. S. 37—39 med Udeladelse af 1, 3 og 5te Vers), N° 73 (ib. S. 19—21 med Udelad. af 2, 3 og 8 Vers), N° 525 (ib. S. 63—65 m. Udelad. af Vers 4 og 7), N° 526 (ib. S. 41—44 med Udel. af 9. Vers og Sammentrækn. af 3. og 4. Vers til et), N° 549 (ib. S. 56

¹⁾ Dette maa rimeligvis være passeret i Dagene mellem 17 og 23 Juni, medens Markgreviden paa Grund af nogen Upasselighed opholdt sig paa Moss, i hvilken Tid Majestæterne reiste til Frederikshald og igjen tilbage til Moss (se Kjerulfs ovenfor citerede Journal over Reisen, S. 22 og 28).

²⁾ Den ovenfor omtalte Bibel paa Skoug i Haabøl, Birgitte Thotts Oversættelse af Seneca samt et Exemplar af »Dansk | Oversættelse | af | Fire og Tredive | Udvalde | Tydske Psalmer, | Med et lidet | Anhang | af | Fem Danske Psalmer, | Sammensatte | Og | I Pennen forfattede | af | F. R. | « (o: Frøderik Rostgaard). I den sidstnævnte, der tilhørte Fru S. E. A. Gjertz, fød Sibbern, paa Moss men gik tabt ved den store Ildebrand sammesteds i April 1858, havde hun, foruden den af hende selv skrevne Psalme, indført i det mindste 9 af de oversatte, trykte Psalmer (Begyndelsen af Bladene manglede nemlig i 1854, da nærværende Forfatter tog en Afskrift deraf).

— 58 med Udeladelse af 3. og 4. Vers), samt No 613 (ib. S. 7—10 med Udelad. af Vers 4, 7, 8). Disse findes samtlige (med Undtagelse af No 73) ogsaa i de tidligere af Pontoppidan og Guldberg udgivne Psalmebøger. No 613 findes kun hos Pontoppidan. Som Prøve hidsættes den ovenfor omtalte af hende selv forfattede Psalme:

Denne Psalme haver ieg selv giort paa en Ubekjendt *Melodie* menz til nød kand dog synges paa denne: *Jesu* dinne dybe Wunder

1. <i>Jesu</i> give at ieg Kunde dig Ret Elsche jnderlig ud af gansche hiertens Grunde frychte dyrche tiene dig lad din bitre død og smerte stetze mig for øyne staa danne selv min Siæl og hierte at ieg dig Ret Elsche maa	2. Schulde ieg min <i>Jesu</i> iche ofuer alting Elsche dig Som af <i>Sathans</i> macht og stricke Ved dit blod har frelset mig Ja min <i>Jesu</i> naar ieg tencker paa din store Kierlighed hiertelig ieg mig da Kræncker ofuer min Koldsindighed

3. Milde *Jesu* min forbarmer
Send din aand i Siælen Ned
at hand hiertet saa op Varmer
at ieg af din Kierlighed
brende maa til Siste Stunde
sterk mig *Jesu* at ieg Kand
naar ieg schall i døden blunde
fafne dig min frelsermand
og beholde Bestandig Christj Kierlighed

I den ovenfor omtalte Bibel paa Skydsskiftet Skoug i Haabøl havde hun foran Titelbladet skrevet følgende:

Hendrick Jørgen Huitfeldt til Ellinggaard Kiølberg og Sandegaard horer denne Bibel til, Gud lade ham til hans høye alter med Helsen og Glæde læsø der udj, ded ynsker af hierted
B C Kaas

Ellinggaard d: 3 November 1718 Som er den 5te aars dag voris Bryllop stod i Fyn paa Wødelsborg.

Og bag i Bogen:

Ey Vellyst ey at være Rig, Ey Nogen Vørdens Ære
begierer ieg, Gud Eene mig mit alting her schall være
at underviszos af guds ord er mig den største glæde
mit Haab til gud er Rigdom stor, hosz gud mit ære sæde.

Herre naar ieg ichon hafuer dig schiøtter ieg hverchen om Himel eller
Jord

Hvad kand bekymre mig, Naar gud min tillid er
ieg staaar u-Ryggelig, Gud Omsorg for mig bær
Birgitha Christina Kaas

Ellinggaard d: 20 December Anno 1718.

heureux celui qui se Contente
et mets en dieu son attente
en dieu mon esperance

F. C. Schönau har meddelt nogle Oplysninger om hende i sin »Samling af Danske Lærde Fruentimer, Som ved deres Lærdom, og Udgivne eller efterladte Skrifter have giort deres Navne i den lærde Verden bekjendte, med adskillige mest Historiske Anmerkninger forøget, og udgivet« II. B. Kbhvn. 1753. 8. S. 842—58. Efter at have meddelt Efterretninger om hendes og hendes Mands Slægt samt deres Børn, fortsætter han saaledes: »Hvad Frue Birgitte Kirstine Kaases øvrige Levnet og Studeringer angaaer, da vil jeg give mig den Ære, at meddele Læseren den Beretning, som hendes Naade beværdigede mig med i sin høy-respective Skrivelse fra Ellingaard ved Friderichsstad den 7de Januarii 1752. paa min underdanige Skrivelse til hendes Naade af 25de Decem-ber 1751. i disse Ord«:

Monsieur! Formedelst de Omstændigheder som benævnes i Deres Skrivelse af 25 Passato December, vil jeg ikke undlade, at give dem dette til Efterretlighed: 1) Hvad angaaer mit Liv og Levnet, saasom Fødsel, Forældre og Giftemaal, da findes paa indlagde Papir den Forklaring, saavidt af denne opstigende Linie nu er i sikker Erindring. Jeg haver tilforn havt en fuldkommen Optegning paa mine salige Forfædre, som have været tilbage i nogle hundrede Aar, men ved ulykkelig Ildebrand, som for 5 Aar siden efter Guds Villie paakom min paaboende Gaard, blev den opbrændt, dog saa vidt mindes, har min Familie været af de ældgamle Familier og min salige Mand General-Lieutenant og Chef af et National-Regimente Henrich Jørgen Huitfeldt nedstammet fra den ældgamle Huitfeldske Familie. For det andet, hvad angaaer mine Studeringer, eller om jeg haver forfattet andre Bøger i Manuscript, end hvis dem er bekjendt, da har jeg allene ladet mig nøye med at betragte Guds Ord til min egen Nøtte og Glæde, og ellers forfattet en temmelig Deel Poëtiske Sager i adskillige Materier, som jeg havde samlet og conserveret for min egen Plaisir; indtil ovenmeldte ulykkelige Ildebrand paakom, da samme med mange skønne Bøger, jeg i mange Aar med Flid havde samlet, bleve ødelagte, som jeg med Emfindtlighed tidt haver savnet, øvrigt er jeg dennem betakkende for god felicitation til dette nye Aars Indtrædelse, og ønsker dem al den avantage igien, som selv desidereres og forbliver

Ellingaard
ved Friderichsstad
d. 7de Januar 1752.

Monsieur
Deres Tienstbæredvillige
Birgitte Kirstine Kaas
Sl. Huitfeldts.

Schönau omtaler derpaa hendes ovennævnte udgivne Oversættelse af Tydske Psalmer og tilføier: »Disse Psalmers Oversættelse bevidner tilstrækkelig Frue Kaases ugemene og rare Styrke, hun besidder i den Danske Poesi, at jeg ikke skal tale om, med hvilken Held og Lykke Oversættelsen er allevegne troffet, i at udtrykke originalen, uden at have bundet sig for meget til Ordene, og dog ikke veeget fra Originalen, kort sagt en frie og utvungen

og tillige en skøn og rigtig Oversættelse, hvori en fulkommen Oversættelses Regler ere blevne iagttagne. Skade er det, at den prægtige og kostbare Samling af Frue Kaases andre Poetiske Sager ved saa ulykkelig en Tilfælde ere forkomne, da det ikke er at tvile paa, at de jo have ligeledes kunnet bære tilstrækkelig Vidne om hendes naturlige Genie, Dygtighed, Flid, Erfarenhed, Held og Lykke til Poesien. Som mig af en vis fornemme Herre er berettet, skal Frue Kaas være meget expedit i at gjøre Danske Vers, som smage baade af Fynd og Geist. Jeg ønsker alene, at kunne være saa lykkelig at overkomme flere Poetiske Prøver enten fra Hendes Naade selv Høy- og Velbaarne Frue Kaas, eller fra andre Velyndere, til at blive indlemmede i mit belovede Supplemento til mine Danske lærde Damer, jeg vilde ansee det, som en ikke mindre Lykke end som Bevaagenhed imod mig, og med al optænkelig Taknemmelighed vilde offentlig for Publikum erkiende det.«

B. C. Kaas blev Moder til 9 Børn af hvilke 4 Dotre døde ganske smaa før 1733, da Onso Kirkebog begynder; 4 Sønner og 1 Datter naaede den voxne Alder og bleve gifte med Undtagelse af den ældste Søn, der døde i en yngre Alder. Selv døde hun som Enke paa sit Fødested Elingaard 14 August 1761 »Kl. 12 Slet efter en kort Sygdom, som dog var geleidet med en foregaaende og paa nogen Tid vedvarende Svaghed,« i sit 79de Aar og blev bisat i Onso Gravcapel 29 August s. A.¹⁾ Hun havde nydt en Pension af 300 Rd. af Kvæsthuskassen, hvoraf hun havde underholdt sin Søsterdatter, Frøken Edel Catharina de Tonsberg, der ved hendes Død stod hjælpeløs, og understøttet sin afdøde Søns, Major C. C. Huitfeldts, Børn. Saavel Frøken Tonsberg som Majorinde E. C. Huitfeldt, f. Reichwein, ansøge derfor i Septbr. og Octbr. 1761 om at erholde en Del af Generalindens Pension²⁾. Hendes Gravskrift, der muligvis ligesom Mandens er forfattet af H. C. Wemmelow, lød saaledes:

Et nedbrudt Guds Tempel er udi denne Kiste samlet og hvilelagt, det er det Dødelige af den udi Navn og Æreminde udødelige Generalinde høi og vel-

¹⁾ Ifølge Onso Kirkebog, hvorimod et Brev af 19 August fra Svigerdatteren, Fru I. C. Huitfeldt, f. Reichwein, til General Grüner anmoder om, at de Officierer, der efter Militairreglementet skulle assistere ved Ligprocessionen, ville indfinde sig paa Elingaard 1 Septbr. Kl. 10 Formiddag. Denne først ansatte Dag er da formodentlig senere forandret til 29 August.

²⁾ N. Rigsarch., Militairarch., Particulair Breve 1761.

baarne Frue, Frue *Birgitte Christine Kaas*, hvis dyrebare Legems Tempel blev opreist ved en livsalig Fødsel paa Ellinggaard den 2 October 1682 af høiadelige Forældre, Faderen var den berømmelige Herre Hr. Hans Kaas, forhen Stiftamtmand over Bergenhuus (o: Thronhjems) Stift, og Moderen den udvalgte Frue Sophia Amalie Bjelke. Dette Tempel voxte saa til i høie og ugemene Sinds-gaver, at det glindsede i Alles Øine baade hjemme og paa udenlandske Steder med en indtagende og forundringsværdig Kraft, men i Særdeleshed blev deraf indtagen den høisalige Herre Hr. Generallieutenant *Hendrik Jørgen Huitfeldt*, der udvalgte sig hende til Brud, hvorefter deres af Herren stiftede Egteforening blev høitideligen fuldkommet paa Wedelsborg i Fyen den 3 November 1713. Vel blev dette Tempel ei allene prydet og herliggjort ved en saa from og gudfrygtig Herre, men og lykosaliggjort med 9 yndige Egteskabsbandter, hvoraf ikkun 2 Sønner og 1 Datter efterlever og blomstrer i de høie Ærecharger, som saa gudfrygtige Forældre af Himmelen har tilbedet dem. Nu blev dette Tempels Herlighed ikke lidet formørket ved den salig Herres dødelige Afgang den 16 Mai 1751, men Herren oplyste ved sin Helligaands indvortes Lys, trøstede og glædede hendes himmelgivne og ædelmodige Sjel, saa der var altid Lyst og Længsel i hendes Hjerter at sanles til Lammets Lys i det evige Tempel. Omsider er da dette af Alder og Sygdom brøstfældige Tempel sammesteds det blev opreist nemlig paa Ellinggaard nedbrudt ved en salig Død den 14 August 1761, efterat den dyrebare Sjel havde tilbragt derudi 78 Aar 10 Maaneder og 14 Dage.

Saa ligger her nedbrudt et dyrebart Guds Tempel
 Som var sit ædle Kjon et ugemeent Exempel
 I Guds frygt, Mund og Pen ja saadan høi Forstand
 Som synes voxen nok til end den bedste Mand
 Gud selv det Tempel skal af Støvet smukt oprette
 Og da en Himmelglands for Jesu Skyld paasætte
 Men Sjælen sluppen er blandt Dødens Brud til Gud
 En Piller i hans Huus som ikke meer gaær ud.¹⁾

B. C. Kaas havde nydt en for sin Tids Damer sjelden omhyggelig Opdragelse; hun forstod og talte sandsynligvis Tydsk og Fransk og skrev sit Modersmaal ualmindelig let og correct, langt bedre f. Ex. end sin Mand og de fleste samtidige Officierer; ogsaa Haandskriften og Orthographien ere ret gode. Hun besad megen Sans for Læsning og havde, efter hvad hun selv beretter Schönau, en temmelig anseelig Bogsamling, der gik tabt ved Ellinggaards Brand. Foruden den ovennævnte Bibel og F. Rostgaards oversatte Psalmer, har Forfatteren heraf endnu seet et Exemplar af Folio-udgaven af Arild Huitfeldts Danmarks Riges Krønike, hvilket i sin Tid tilhørte Professor P. A. Munch, og hvori fandtes følgende Indskrifter:²⁾

¹⁾ Trykt i B. Moes Tidsskr. f. d. norske Personalhist. 1 R. S. 194 f. (efter Lieut. N. Werenskiolds Afskrift) samt i Personalhist. Tidsskr. V S. 299, men meddeles for Fuldstændigheds Skyld ogsaa her.

²⁾ Meddelte af Professor P. A. Munch c. 1862.

Denna Book föräres af os till Wälborne Hr. Öfwersten Hendrick Jöran Hwittfelt till En ringa åminnelse som skiedde på Giedzholm d. 26. November Anno 1725.

Anthou Jean Morman

Maria Christina Cedererantz

Denne Bog har min hierte aller kereste Mand Hendrik Jørgen Huitfeldt foræret mig d. 13 Januarij 1726 da han kom fra Halland.

Ellingaard

B. C. Kaas

Denne Bog har ieg foræret min hierte Søn Valantin Wilhelm Hartvig Huitfeld

Ellingaard d. 30 April 1744.

B. C. Kaas.

I et Exemplar af Birgitte Thotts Oversættelse af Senecas Skrifter, der fandtes paa Vernekloster og i Juli 1863 blev Forfatteren heraf foræret af Statsminister G. C. Sibbern, har hun skrevet følgende:

Wedelsbourg d: 23 Martij 1714

Dett haab som i mig bor, den glæde som ieg finder
gjør sorgens-Byrde lett mit haab til gud sig binder
saa fast at jndet mig, fra hanem schille kand
ieg trøstes ved hans ord, ieg ledes ved hans hand
formørches Lychens soel, gud er mit Lyssz og glæde
omkastes velstands vogn, gud er mit trygge sæde
forfølger fienden mig, gud er min trygge borg
saa lever ieg i gud fornøyet i all Sorg

Kaas.

Hvad kand bekymre mig
naar gud min tillid er
ieg staar u-Ryggelig
gud omhu for mig bær

Hoff jmmër in gedult wer weisz wasz der gedencket
der alles wie er will, nach seinem willen lenchet

Will sig lychen iche føye
schall mig haabet dog fornøye¹⁾

Gott glück gedult und Zeit
mag muglich all un Mugligkeit

Glücklich ist der vergiest, wasz nicht zum ändren ist
Lychsallig er den Mand, som glemer med forstand
hvad som ey ændres kand

Hvad er all herlighed, Een jdell Møye
som uden føye plager vor siæll
hvad er det andet, en som beblandet
med sorg hvor af man gjør sig self til træl

¹⁾ Dette Vers findes to Gange opskrevet.

alt er forgiengelig, som buble der
i Vind og Vær, forsvinder og sees ey meer

Der for i hvor du er, som Verden plager
med uRo nager, qvæl dig ey meer
vær ichon sicher, gud dig beschicher
din deell i Verden, som dig gafnligt er
tench paa det ævige, hvor udj man
beschue kand, all verden som et soellegrand

Birgitha Christina Kaas
Elinggaard d: 6 Ianuvarij 1717
Gud er mit haab og min tillid
og fast i mine tancher
J Medgang og i Modgangs tid
hvor jeg i Verden vancher.

Ved sin sociale Stilling, sin Begavelse og sin for Datidens Damer ualmindelige Belæsthed og Dannelse indtog B. C. Kaas ubestridt den første Plads inden en vid Kreds, der ogsaa, som det synes, villig erkjendte hendes Overlegenhed; men, som det i lignende Tilfælde næsten altid gaar, var der selvfølgelig ogsaa en Opposition tilstede fra deres Side, der maaske i nogen Grad følte sig trykkede ved hendes Optræden. Som det synes ganske kort efter hendes Død begyndte allerede Mythedannelsen, og en hel Del af de sædvanlige — tildels hinanden modsigende — Vandresagn bleve snart fæstede til hendes Navn. En Del af disse skulle her meddeles, saaledes som de i indeværende Aarhundrede bleve fortalte i Elingaards Omegn, navnlig paa de Smaalenske Herregaarde:

Hun var meget rask og dygtig, styrede baade Godset og Regimentet og blev derfor kaldet »General Birte«. I sit Hus var hun streng og myndig og havde i et Vindue en Sparebøsse hængende, hvori enhver, der slog noget itu i Huset, maatte nedlægge Bøder. Hendes Hovmod var saa stort, at hun troede, at Rang og Adel ogsaa vilde gjælde i det andet Liv, og at Standspersoner skiltes fra den gemene Hob. Gudstjenesten ved Onso Kirke maatte ikke begynde nogen Søndag, før hun havde indfundet sig, og naar hun kom, gik Presten ud for at modtage hende og hjælpe hende af Vognen. Da Elinggaard brændte, opholdt hun sig paa Kjølbjerg, og da Budskabet om Ulykken bragtes hende, erklærede hun ikke at ville sætte sin Fod paa Elingaards Grund, før Gaarden havde reist sig af sin Aske. Hun (Manden har ingen Plads i disse Sagn) forskrev derpaa en Bygmester fra Danmark, men da denne vilde fremstille sig for hende med Støvler og Sporer, ligesom han kom

fra Reisen, lod hun ham sige, at det var i Sko og Strømper, man pleiede at gjøre Damer sin Opvartning. Paa Elingaard havde det nemlig været Brug, at der ved Vindebroen over de Gaarden omgivende Grave stod en Skildvagt, der ikke indlod nogen, før han var anmeldt. Til daglig Brug pleiede hun dog hjemme i Huset at gaa tarveligt klædt med en sort Hue paa Hovedet. En fornem reisende, der engang traf hende paa Gaardspladsen, antog hende for et Tyende og bad hende skaffe ham en Karl til at passe hans Hest; hun opfyldte hans Forlangende, og da hun siden fremstillede sig i fuld Pynt for Gjæsten, gjenkjendte denne hende ikke og blev først af hende selv underrettet om hendes Identitet med den gamle Kone, han først havde truffet. Hun fortælles endog at have staaet i Pagt med den onde, som om Natten kjørte hendes Tømmer til Sagene ved Glommen. I Onsø Gravcapel stod hendes Kiste i Nærheden af Generalmajor Ulrik Christian Kruses. Hver Gang, naar Capellet blev aabnet for at rengjøres, fandtes hans Kaarde, der laa paa hans Kiste, flyttet hen paa hendes; den blev da atter henlagt paa sit Sted, men næste Gang Døren aabnedes, var den igjen henflyttet til »General Birtes« Ligkiste. Her laa den ogsaa, da Jomfru Alette Dorothea Fuglberg, som dengang var forlovet med Major, senere Oberst, N. Fr. R. Huitfeldt, i Selskab med denne samt Sogneprest O. R. A. Sandberg og flere besøgte Capellet; uden at nogen havde bemærket, at Kaarden var berørt af nogen af de besøgende, faldt den fra Fruens Kiste ned paa Jfr. Fuglberg. Presten forklarede hende da, at dette uden Tvivl var et Tegn paa Generalindens Mishag med Sønnens uadelige Brud. — Da hun engang opholdt sig i Brohuset ved Kjølbjerg Bro, hvor der var Gjæstgiveri, skrev hun med en Diamantring paa en Vinduesrude:

Enhver, som kjender mig og min Retsindighed,
Ved, at jeg er en Ven af sand Gudfrygtighed.

En ildesindet Læser skrev senere derunder:

Enhver, som kjender dig, retsindig' Birte Kaas,
Ved, at du er en Ven af Sladder og af Vaas.

Da Fru Birte næste Gang besøgte Brohuset og læste Tilfoielsen, knækkede hun med egen Haand Ruden og betalte den; »det var en af de smaa grønne Ruder, som dengang kostede 4 Skillings¹⁾.

¹⁾ Fortælling af Major Jens Werenskiold til Kjølbjerg (1854). Foruden denne er det vistnok kun et Par af de nærmest foregaaende Historier (fortalte af Krigsraadinde Siewers, f. Huitfeldt, og Oberstinde Huitfeldt, f. Fuglberg), der have noget omhelst factisk Grundlag.

Kort efter at Birg. Chr. Kaas var bleven gift med H. J. Huitfeldt, ansøgte denne fra Wedelsborg 20 Decbr. 1713 Kongen om Confirmation paa et Testamente, hvis væsentligste Indhold var følgende: hvis hans Hustru skulde blive Enke, beholder hun til Brug de to Parter, han eier af Elingaard og Gods, med Mobilier, Løsøre, Kreature og Boskab, mod at hun holder Gaarden forsvarlig vedlige og intet Bøndergods lader forøde, sælge eller pantsætte. Hvis den ene Trediepart, som nu tilhører hans sal. Hustrues Søster, Mette Sophie Pultz, da er indløst, beholder hun den paa lige Conditioner som de to andre Dele; hvis ikke, udtages forlods af Boet det til Indløsningen nødvendige. Der skal holdes en rigtig Registrering over fast Gods og Inventarium, undtagen Juveler og Mobilier, som hans Kjæreste har indført i Boet, og hvorover Specification under begges Hænder skal forefindes. Sønnen af første Ægteskab, Tønne Huitfeldt, har efter sin Moder arvet den adelige Sædegaard Kjøberg med Besætning, men af denne skal Stifmoderen nyde alle Intrader, indtil han bliver 15 Aar gl., og derimod drage Omsorg for hans Ophold og Education. Med hvad nogen af Ægtefællerne maatte arve efter hans Død, forholdes efter Loven. Hvis hun indtræder i nyt Ægteskab, beholder hun kun sine indbragte Mobilier og Juveler, medens Godset forøvrigt tilfalder deres Børn (eller andre rette Arvinger). Hvis de ei faa Børn, eller Tønne H. dør i sine umyndige Aar før Faderen, beholder hun baade Elingaard og Kjøberg samt det hele Bo, saalænge hun er Enke. Da hun ingen rede Penge eller fast Gods har indbragt i Boet, skal intet deraf tilfalde hendes Arvinger men alt tilhøre hans Børn eller Arvinger. Medunderskriverne ere Etatsraad og Ordenssecretair Morten Conrad Ehrenschild til Enggaard og Georg Wilhelm v. Pogrell til Lammehave. Kongelig Confirmation paa dette Testamente meddeltes 2 Marts 1714 med Tilføielse, at Stifsonnens nærmeste Værge skal have Indseende med, at hans Gods ikke ruineres. — 28 Septbr. 1714 ansøgte begge Ægtefæller fra Elingaard om Testamentets Tilbagekaldelse, da de nu have faaet en Søn af sit Ægteskab. Ansøgningen, der er skreven med B. C. Kaas's egen Haand, bevilgedes, og den foregaaende Confirmation cassettes 24 Octbr. 1714¹⁾. — 14 April 1726 oprettede H. J. Huitfeldt paa Elingaard et nyt Testamente, hvori han bestemte, at der skulde skiftes ved Samfrænder, som havde at taxere Jordegodset uden Auction, »paa det Godset

¹⁾ N. Indlæg i Rigsarch. 2 Marts 1714.

ei skulde distraheres, og Børnene ei skulle savne udi Fremtiden deres Forfædres Gods, som han med saa stor Vinskibelighed har søgt at sammenholde. Enken beholder Elingaard med alt tilliggende Jordegods paa sin Hovedlod og nyder og bebor den, saalænge hun er Enke; gifter hun sig igjen, kunne Børnene tilforhandle sig Gaarden for den Sum, hvorfor den er hende udlagt paa Skiftet, tilligemed Erstatning for, hvad hun kan have forbedret den. Børnene forblive under hendes Værgemaal, saalænge hun forbliver Enke; gifter hun sig igjen, antage deres fødte Værger sig deres Midler. Hun beholder alt, hvis hun fra Danmark har bragt af Guld, Sølv, Juveler og smaa Galanterier til 2,500 Rdlr. Værdi, foruden endda en rød Damask-Seng med Klæder, Stole og Tilbehør. Onso Kirke, som han har kjøbt for de Midler, hans Frue arvede efter sin Broder, Ritmester Hans Christopher Kaas¹⁾, med tilliggende Gods og Herlighed tilfalder hende forlods. Til Vitterlighed underskrevet af Svogeren, Conferentsraad Wilhelm de Tonsberg til Ulveland, og Sognepresten i Onso Hr. Anders Bing. Dette Testamente confirmeredes af Kongen 7 Februar 1727²⁾. — 18 Mai 1726 fik Oberst Huitfeldt og Frue Bevilling, at deres Dotre maa gaa i lige Arv med Sønnerne³⁾. — Efter sin Mands Død erklærede Generalinde Huitfeldt til Generalauditeur v. Schulenburg, at hun vel havde kgl. Bevilling til at sidde i uskiftet Bo, men at Forudsætningerne for Testamentet nu tildels vare bortfaldne, idet Børnene alle vare myndige, hvorfor hun agtede at skifte med dem ved Samfrænder.

Af Generallieutenant H. J. Huitfeldt og Birgitte Christine Kaas existerer der to Sæt Portraiter (Brystbilleder i Legemsstorrelse), der tydeligvis ere malede til samme Tid, uden Tvivl efter Elingaards Brand i 1746, da han er afmalet som Danebrogsridder. Det ene Par, der har fulgt den ældste Linie af Familien, eies nu af Forfatteren heraf; det andet Par, der har tilhørt den yngste Linie (paa Eskevigen), tilhører nu Consul Herman Huitfeldt i Thronhjelm. En Copi af hans Portrait er af Familien skjænket til Samlingen af Portraiter af Norske Generaler i det militaire Samfund i Christiania. Oberstlieutn. H. J. R. Grüner i Frederiksstad eier derhos 2 af ham selv udforte Copier af Generallieutn. Huitfeldts og Frues Portraiter.

¹⁾ Se Personalhist. Tidsskr. IV. S. 201 f. og V. S. 286 og 300.

²⁾ N. Indlæg i Rigsarch. 7 Febr. 1727.

³⁾ Klevenfeldts Saml. i Dan. Geheimearchiv (efter Cancelli-Registr.).

Hvis der har existeret tidligere malte Billeder af dem, ere disse vistnok brændte med Elingaard.

Med Hensyn til det Jordegods, som Generallieutn. H. J. Huitfeldt besad, synes Forholdet at have været følgende: Ved Skiftet efter Faderen har den ældste Søn af hans første Ægteskab Iver H. udløst sine Søsken af Thronstad; Enken Sophie Amalie Rosenkrantz har derimod formodentlig beholdt sit i Boet indbragte Jordegods, Sanderup (nu Sannarp) i Halland og Sande i Tune Sogn (eller en Del deraf). Allerede ved sit første Ægteskabs Indgaaelse 1707 skrives H. J. Huitfeldt til *Sande*, skjønt Moderen var den egentlige Eier, men dengang have formodentlig andre Medeiere af Jens Bjelkes Descendenter været udløste. — Hele *Kjølberg* fik han med sin første Frue, ligesom han ogsaa af *Elingaard* med hende fik to Trediedele, medens han af den ene Trediedel har maattet udløse hendes Halvsøster Mette Sophie v. Pultz, gift med Generalmajor H. J. Brun, hvorfor han maaske aldrig helt ud har eiet de tre Herregaarde, hvortil han skrives; han omtales allerede 1709 som Eier af Elingaard og Kjølberg, medens de 1705 omtales som bortforpagtede og ikke beboede af Eierne (altsaa vistnok Oberst H. C. v. Pultz's Arvinger). Ved kgl. Resolution af 8 Aug. 1718 blev H. J. Huitfeldt forundt Skattefrihed paa sine Sædegaarde Elingaard og Kjølberg, skjønt han ikke beboede dem men Sande. Hid kan han dog først være flyttet efter sin første Frues Død, der indtraf paa Elingaard 1711, samme Aar som ogsaa hans Moder døde; denne synes imidlertid i sine senere Aar mest at have boet i Halland. Et stort Skaar led Familiens Formue ved Elingaards Brand 30 Octbr 1746, da ikke alene Gaarden men ogsaa omtrent alt Indbo brændte¹⁾. At ogsaa den store nye Bygnings Opførelse har

¹⁾ Den Bygning, som ved denne Leilighed brændte, var bygget af Kantsler Jens Bjelke, efter at den ældre Gaard fuldstændig var afbrændt 3 Juli 1645. I et herom 16 Januar 1655 efter Jens Bjelkes Foranstaltning optaget Thingsvidne forklares det, at ingen Huse inden Volden, hverken af Gaarden i sig selv eller af Ladegaarden, som og var inden Volden bygt og opsat, blev igjen bestaaendes, ja end ikke i det ringeste Hus af noget Tømmer, hvora: Husene var opbygt; saa og da iblandt andet opbrændte mange af Hans Velbyrdigheds magtanliggende Breve. Og i Særdeleshed nu her for Retten tilstod Lensmanden Jon Gustad og Michel Povelssøn samt Simon Rød, at de vare paa Elingaard den Tid, forbemeldte ulykkelige og skadelige Ildebrand fik Overhaand; da iblandt andet saa de øiensynlig saavel som adskillige andre godt Folk her i Lenet, at der afbrændte et Kammer, hvorudi var indsæt

køstet betydeligt er vist nok. Hvorvidt Familiens daglige Levemaade, som man har ment, har været kostbarere, end Formuen tillod, er vel ikke bevisligt, men herpaa kan det dog tyde, at Sønnerne som yngre Officierer hjemme paa Elingaard synes at have haft hver sin Tjener, ligesom det Navn, de to af dem som Kammerjunkere og Officierer i Livgarden i Kjøbenhavn gik under, nemlig »de Norske Prinser«, formodentlig henpeger paa nogen Flothed i deres Optræden. Da Skiftet efter Generallieut. Huitfeldt holdtes i 1751, var man i alle Fald først betænkt paa at sælge baade Kjøberg og Sande, men i Octbr. 1751 kom samtlige Arvinger overens om at overlade Kjøberg for en vis Sum til eneste Søn af Faderens første Ægteskab, Major Tønne Huitfeldt, hvis modrene Slægt havde eiet Gaarden. Sande blev derimod ved Auction 19 Januar 1752 solgt til Lieutenant (senere Oberstlieutn.) Nils Werenskiold, for 12001 Rd. med Besætning og Inventarium (ansat til 550 Rd.) Han beholdt Gaarden til 1780, da han atter solgte den og købte Kjøberg, som imidlertid var gaact ud af den Huitfeldtske Families Eie. — Sandes Jordegods udgjorde ved Salget: Hovedgaarden med underliggende Vodum, Thorp, Dalen, Kallerød og Ødegaardens Pladser, 2 Sauger med 2700 Bords Kvantum, 2 Kvernebrug ved Kallerød og Dalen, 20 Husmandspladse, 2 Tømmerlendser, hvilket i alt skyldte $23\frac{3}{4}$ Tønde Hartkorn, samt desuden 15 Lispund uden Bygsel i Houge, som brugtes under Hovedgaarden. Bondegodset var af hele Gaarde med Bygsel: Finstad af Skyld 12 B $\bar{w}$ Smør, Utne søndre $1\frac{1}{2}$ Sk $\bar{w}$ Korn, Utne nordre 1 Sk $\bar{w}$ $6\frac{1}{2}$ L $\bar{w}$ Korn — $3\frac{1}{2}$ L $\bar{w}$ Bondegods, Gretteland nordre 1 Sk $\bar{w}$ $7\frac{1}{2}$ L $\bar{w}$ Korn — $2\frac{1}{2}$ L $\bar{w}$ Bondegods, Gretteland søndre 1 Sk $\bar{w}$ $7\frac{1}{2}$ L $\bar{w}$ Korn, Nes med Ødegaarden $2\frac{1}{2}$ Sk $\bar{w}$, Ryen nedre $1\frac{1}{2}$ Sk $\bar{w}$, Ryen øvre 0 , Melby 2 Sk $\bar{w}$ Korn, Ringstad 2 Sk $\bar{w}$, Berger 4 Huder, Aagaard 3 Tønder Malt, Skouge nordre $4\frac{1}{2}$ B $\bar{w}$ Smør, Skouge søndre 0 ,

---

nogle Tønder og Kister med magtanliggende Breve udi, som mig forbemeldte Michel Povelssøn i Synderlighed vel er bevidst og haver siden siunlig, en Del af samme Breve i Kister og Tønder blev opbrændt, thi Ilden kom næsten med det første (efter at Kjøkkenet og Fruerstuen vare afbrændte) løs udi den nye Sal og Brevekammer derunder, og jeg var med først at redde et andet Kammer, som noget Krudt laa udi, at det ikke skulde gjøre Folk eller Gaarden Skade, der jeg med andre, som var med at redde. Skipper Anders Krosnes af Frederiksstad og flere, at endda nogen af Gaardens Huse skulde blive beholden, som dog ikke skeede, som forberørt er. (Afskr. bl. Mosse, Onso, Tune og Vembe Fogderi-Regnsk. for 1714 i Norske Rigsarchiv).

Agnolt 2 Huder 9 Skind; af halve Gaarde med Bygsel: Isebakke med en Kvern 4 $\frac{1}{2}$ B $\bar{w}$ Smør, lille Ringstad 1 $\frac{1}{2}$ Hud, Trollerød en Hud, Skibdal 2 B $\bar{w}$ Smør, Haregjeld 1 Hud, lille Gersrød $\frac{1}{2}$ Sk $\bar{w}$, Vestby 2 B $\bar{w}$ Smør, Isnes med Pladsen Valbrekke 15 L $\bar{w}$ Tunge — 3 Rd. aarlig, Gersrød store 1 Sk $\bar{w}$ Korn, Revne 4 Skind uden Bygsel. Besætningen var 9 Heste, 16 Fækkreature, 14 Stude, 17 Kvier, 12 Svin, 8 Gjæs, 12 Høns. Inventariet bestod væsentlig af Gaardsredskab, nogle Sengklæder og lidt Dækketoi samt Afgrøden.

Ved Kongeskjøde af 1 Juli 1727 fik Oberst H. J. Huitfeldt sig følgende Gods i Onso Sogn overdraget til Eiendom: 3 Skind uden Bygsel i Mossig for 18 Rd. Courant; 1 Sk $\bar{w}$ Tunge Blandingsmel 2 B $\bar{w}$ 6 B $\bar{f}$ Smør med Bygsel i Eg for 210 Rd. Cour.; 2 B $\bar{w}$ Smør og 6 Skind med Bygsel i øvre Gaustad for 170 Rd. Cour.; 1 Hud med Bygsel i Saltnes mellem for 120 Rd. Cour.; 1 B $\bar{w}$ 12 B $\bar{f}$ Smør uden Bygsel i østre Utne for 54 Rd. Cour.; 1 Hud uden Bygsel i vestre Utne for 52 Rd. Cour.; 5 L $\bar{w}$ Tunge Blandingsmel med Bygsel i Valle for 54 Rd. Cour.; 9 Skind med Bygsel i Havigen for 90 Rd. Cour.; 3 Skind med Bygsel i Lere for 30 Rd. Cour.¹⁾

I Forening med Broderen Hartvig Huitfeldt arvede Henrik Jørgen H. efter sin Moder, Sophie Amalie Rosenkrantz, Herregaarden Sanderup (nu Sannarp) i Halland, som hun sandsynligvis beboede i sine senere Levkaar. Efter hendes Død blev Gaarden ved Heredssynet 26 Octbr. 1711 erklæret »caduque« og tilkjendt den Svenske Krone, fordi hendes Sønner som Dansk-Norske Officerer under Krigen havde ført Vaaben mod Sverige. Efter Freden lykkedes det dog Brødrene at erholde Godset igjen, hvilket da beregnedes til 212 Tønder Hartkorn med 577 Dal. 24 Øre Sølvmynt i Jordebogsafigifter, hvorpaa de 20 Decbr. 1725 solgte det til Oberstlieutenant C. O. Lagerkrantz. Prisen var 12000 Rd. Hamb. Courant foruden en Vennegave af 80 Dukater, en Slæde til Hartvig Huitfeldts Hustru og 2 indredne Haandheste til førstkommende Vaar²⁾. Det var i Anledning af dette Salg, at Oberstlieutn. H. J. Huitfeldt om Høsten 1725 reiste til Halland, hvorfra han vendte hjem i Begyndelsen af 1726 og medbragte da det ovenfor omtalte Exemplar af Arild Huitfeldts Krønike.

¹⁾ Skjødeprotocoller i N. Rigsarch., Litr. B. 1727—1759, p. 72—76, No. 9, fol. 325—47 og No. 10, p. 347—52.

²⁾ P. v. Møller, Halländska Herregårdar, Sannarp.

Ved Elingaards ovenomtalte Brand 1746 medgik ikke alene Gaardens Bygninger, men da Ilden udbrød om Natten og Beboerne endog tildels maatte redde sig halv paaklædte, gik det meste af Indboet, Regimentets Archiv, Generalindens smukke Bogsamling (paa nogle faa Bøger nær), samt hendes utrykte Forfatterskab ved samme Leilighed tabt. Familien flyttede nu til Kjølbjerg, hvor den opholdt sig, medens den nye Bygning opførtes, som det hedder, af en Dansk Bygmester, hvis det ovenomtalte Sagn kan tillægges noget Værd. Denne Bygning, der endnu staaer, er et stort toetages Træhus med to Floie og blev færdig om Vaaren 1749; et mindre Værelse i første Etage har endnu sine oprindelige Tapeter med Landskaber og Huse malede paa Lærredet med blaa og hvide Farver; over Døren staaer med forgyldte Bogstaver C. H., hvilket neppe kan betyde andet end den ene Søns, Christian Christopher Huitfeldts Navn, idet han altsaa har udført dette Decorationsarbejde; naar det har været sagt, at Bogstaverne angive en Datters Navn, er dette allerede af den Grund umuligt, at kun en Datter (Sophie Beate H.) dengang levede. Ved St. Hansdags Tid 1749 flyttede Familien atter ind paa Elingaard, over hvis Hovedindgang mod Gaardspladsen følgende af Generalinden forfattede Vers var anbragt paa en Trætavle:

Tag, o Gud! i Varetægt
Elingaard og vores Slægt,
Og lad al Lyksalighed
Stedse følge dennem med!

Krigsassessor Hans Chrystie, der i nogle Aar i Slutningen af forrige Aarhundrede og indtil 1805 eiede Elingaard, og som altsaa ikke besad synderlig historisk Sands, lod Tavlen borttage, idet han raisonerede saaledes, at Ønsket ikke gjaldt hans Slægt¹⁾.

(Fortsættes.)

¹⁾ Fortalt af Major J. Werenskiold og Fru S. Siewers, født Huitfeldt.

Lidt om Familien Nyrop i Christianssand.

Af Archivassistent, caud. jur. E. A. Thomle.

Jeg har allerede tidligere i dette Tidsskrift havt Anledning til at gjøre opmærksom paa, hvor usikker ofte den Slutning er, at to Personer ere i Slægt med hinanden, fordi de bære det samme Familienavn (cfr. Lidt om Familien Pay i dette Tidsskrifts 4de Bind S. 88 ff.), et Forhold, der vil være enhver, der beskæftiger sig noget med genealogiske Undersøgelser, vel bekjendt og allerede tidligere er paapeget af Andre (cfr. f. Ex. Imm. Barfod, Den Lollandske Familie Rostrup¹⁾ i dette Tidsskrifts 4de Bind S. 68 ff.). I disse Tilfælde har der dog været en om end meget løs Forbindelse mellem de angjældende Personer, uden at dog denne paa nogen Maade har kunnet berettigede til Antagelsen af en anden Slægts Navn, men at ofte endog — saa at sige — rent tilfældige Omstændigheder kan have foranlediget, at Personer have annecteret Familiens Navn, til hvilke de end ikke staa i det fjerneste Slægt eller Svogerskabsforhold, er let paa viseligt, men dog neppe tilstrækkeligt paaagtet af Genealogerne. Navnlig vil det vistnok ved en nærmere Undersøgelse findes, at nye Slægter, der bære de samme Navne som ældre, mere eller mindre bekjendte, Familier, ofte ere opstaaede paa den Maade, at Stamfaderen i Daaben har været givet Navn efter et eller andet Medlem af hin ældre Slægt. Har Vedkommende selv nemlig intet fast Familienavn havt, vil det særdeles hyppigt være Tilfældet, at han kun har benyttet det ham i Daaben tillagte Navn, men derimod ikke tilføiet sit Fadersnavn eller vel ogsaa benyttet dette sidste, men sat det foran hint. Et saadant Tilfælde foreligger utvivlsomt med den christianssandske Kjøbmand Christopher Johannesen Nyrop, om hvis Slægtskab med Biskop Christopher Nyrop der i dette Tidsskrifts 2det Bind S. 367 har været opkastet Spørgsmaal. Ifølge en haandskreven Stamtavle over den anseelige christianssandske Familie Isaachsen (og Willoch) skal nemlig Kjøbmand Christopher Nyrop være født i Flekkefjord 1 Juli

¹⁾ Over denne Familie har Hr. Barfod i 1883 udgivet en fuldstændig Stamtavle, der imidlertid ei er Meddelelsen heraf nærmere bekjendt, da den kun er trykt som Manuscript for Familiens Medlemmer. Det vilde være meget at ønske, at deslige Genealogier ogsaa i et mindre Antal Exemplarer kunde blive tilgængelige i Boghandelen, da de jo ellers altfor ofte kun blive en død Skat for dem, der kan have Brug for Samme.

1740 og *have optaget Navnet Nyrop*. Han skal — berettes det — have havt 2 Brødre, af hvilke den ene kaldte sig »Christensen«. Da nu Kjøbmand Nyrop imidlertid selv førte Navnet Christopher »Johannesen« Nyrop, saa kunde man jo paa Forhaand være tilbøielig til at antage, at de omhandlede Personer kun have været Halvsødskende, i hvilket Tilfælde jo alligevel hin Kjøbmand med Rette kunde føre det Nyropske Navn. Man kan nu imidlertid godt tænke sig, at de uagtet sit forskellige Fadersnavn dog have været Fuldsødskende, eftersom lettelig nogle af Børnene — i Lighed med hvad der ofte finder Sted den Dag i Dag — kunne have beholdt Faderens Efternavn, medens andre have dannet sit Familienavn af dennes Fornavn. At dette sidste ogsaa i Virkeligheden i nærværende Tilfælde er det ene Rette, vil sees af følgende Oplysninger. Den 20 Decbr. 1763 holdtes der nemlig i Flekkefjord Skifte efter Sr Mads »Johannesen«, der døde ugift hjemme hos Moderen Anna Christina sl. Johannes Christensens i Flekkefjord. Han kaldes imidlertid paa et Skifte i Christianssand »Mathis Christensen« og det er vel derfor mere end sandsynligt, at han har beholdt Faderens Efternavn Christensen og ikke som de øvrige Børn kaldt sig »Johannesen«. Mads Christensen (eller Johannesen) havde følgende Sødskende, nemlig: 1) Sr Daniel Johannesen »Schaaning«, der i 1763 var myndig, »men fraværende formedelst Svaghed«. Han havde Borgerskab til Christianssand, men boede i Flekkefjord, hvor han ogsaa kort efter døde, da Skiftet efter ham holdtes der fra 23 Jan. til 14 April s. A. — Han ægtede 11 Novbr. 1756 i Flekkefjord (Lunde Præstegjeld; viet »i Huset«) Guri Kirsebom, en Datter af Bernt Gabrielsen Kirsebom og Elisabeth Hansdatter Bovitz. Med hende havde han 2 Børn, nemlig: a) Margrethe, hjemmedøbt i Flekkefjord 1 Novbr. 1757 og Daaben confirmeret i Lunde Kirke 6 Novbr. s. A., † der 1759 af Børnekopper (begr. Dom. Exaudi (o: 27 Mai s. A.) 1½ Aar gl., og b) Johannes, der † i Flekkefjord af Børnekopper 1759 (begr. i Lunde Dom. 1 p. Tri. (o: 17 Juni) s. A.) 12 D. gl. Da de saaledes ingen Børn efterlode sig, oprettede de 20 Mai 1759 reciproct Testamente, kgl. confir. 6 Mai 1763, ifølge hvilket den Længstlevende skulde beholde det hele Bo mod at udbetale Afdødes Arvinger 100 Rdlr. — Daniel Johannesen kaldte sig, som senere skal vises, Schaaning efter sin Morfader, efter hvem han var opkaldt. 2) Sr Christopher Johannesen »Nyrop«, omtrent 23 Aar gl., der »for nærværende Tid opholder sig hos hans Moders Søsters Mand høyædle og velbaarne

Hr. Oberstlieut. Michael Mortensen Leon i *Christianssand*. 3) Maren Margrethe Johannesdatter, 35 A. gl. og ugift. 4) Anna Catharina Johannesdatter, der i 1763 var gift med Skipper Anders Soland i Flekkefjord, der døde i Bergen 1769. Den 1 April s. A. blev der holdt Skifte efter ham i Flekkefjord til Deling af Boet mellem Enken og deres eneste igjenlevende Barn, Datteren Else, der da var 15 A. gl. — Datteren var født i Flekkefjord 1754 (døbt i Næs Annexkirke til Lunde 14 Oct. s. A.), men Forældrene havde foruden hende havt flere Børn, der imidlertid vare døde før Faderen, nemlig: a) Anna Christina, døbt i Næs Kirke 25 Juni 1757: b) Lars og c) Christence Maria, Tvillinger, dobtte i Næs Kirke 16 Marts 1760. Faderen var formodentlig den Anders Soland, der blev døbt i Lunde Kirke 25 April 1727 og som var en Søn af Peder Soland. — 5) Elisabeth Christine Johannesdatter, der i 1763 var 27 Aar gl. og endnu ugift, men i 1765 gift med Jens Henrik Beer i Flekkefjord. Konen døde i Flekkefjord 1767, da Skifte efter hende holdtes der 15 Oct. s. A., uden at efterlade sig Børn af sit Ægteskab. Ifølge Testamente, kgl. confir. 8 Aug. 1766, beholdt Enkemanden det hele Bo mod at udbetale Afdødes Arvinger 100 Rdlr. Jens Henrik Beer var en Søn af Nils Henriksen Beer, der 7 Mai 1736 tog Borgerskab i Christianssand, og blev døbt i Næs Annexkirke til Lunde 3 Sønd. i Adv. (d: 16 Decbr.) 1731. Han havde en eneste Søster Anna Maria Beer, døbt i Næs Kirke 18 Sønd. p. Tri. (d: 4 Oct.) 1733. Da Faderen Nils Beer i 1746 var afgaaet ved Døden, blev Moderen Anna Maria Christensdatter (der sandsynligvis var en Søster af Sr Johannes Christensen) paany gift med Visiteur Jens Olsen Pind, der da var Enkemand. Mads Christensen efterlod sig en beholden Formue af 565 Rdlr. 3 $\frac{1}{2}$ 19 β . der tilfaldt hans Sødskende og Moderen, der døde 1768, da Skifte efter hende holdtes i Flekkefjord 6 Sept. s. A. Hun var en Datter af Kjøbmand i Christianssand Daniel Jensen Schaaning († 1729) og dennes 1ste Hustru, hvis Navn ei fortiden kjendes. Ifølge Lunde Ministerialbog druknede Manden, Sr Johannes Christensen, 2 Oct. 1755 66 A. gl. Han var bosat i Flekkefjord i Lunde Præstegjeld, hvor han havde følgende Børn til Daaben: 1) Maren Margrethe, døbt i Næs Annexkirke 19 Novbr. 1727. 2) Anna Catharina, døbt i Næs Kirke Dom. Fest Visit. Mar. (d: 2 Juli) 1729. 3) Daniel »Jensen«, døbt i Næs Kirke Dom. 24 p. Tri. (d: 19 Novbr.) 1730 og saaledes aabenbart opkaldt efter Morfaderen Daniel »Jensen« Schaa-ning. 4) Elisabeth Christine, døbt i Næs Kirke 12 Jan. 1736.

Derimod findes ei Sønnen *Christopher Nyrop* døbt der, hvilket dog vistnok alene beroer paa, at Ministerialbogen er mindre nøiagtigt ført, og neppe heller Sønnen Mads. Det er nemlig god Grund til at antage, at den Bemærkning, der findes i den over Familien Isaachsen udarbejdede Stamtavle, er correct, eftersom den i flere andre Punkter viser sig paalidelig. Navnlig sees det, at Christopher Nyrops der angivne Fødselsaar aldeles stemmer med den Alder, Johannes Christensens Søn af dette Navn tillægges paa de forskjellige Skifter. I 1763 var denne saaledes 23 A. gl.; i 1767 var han »myndig« (altsaa over 25 Aar) og i 1768 »angav han sin Alder af 28 Aar«, hvilket alt viser, at Opgaven om at han er født i 1740 er ganske rigtig. Da nu Christopher Nyrop ved sin Død 23 Febr. 1829 var 89 A. gl., maa det vel ogsaa ansees afgjort, at det er *Johannes Christensens Søn Christopher Nyrop*, der senere optræder i Christianssand som Stamfader for en ny Slægt af Navnet Nyrop. Han kaldes altid »Sr Nyrop«, »Sr Christopher Nyrop«, »Sr Christopher Johannesen Nyrop« eller »Nyrup«, men aldrig Christopher Nyrop Johannesen eller Christopher Johannesen. Det er derfor aabenbart, at han endog meget tidligt har begyndt at bruge Navnet Nyrop som sit egentlige Familienavn, aldeles i Lighed med Broderen, der optog Morfaderens Familienavn Schaa-ning. — At der skulde kunne være nogen Slægtskabsforbindelse mellem Sr Johannes Christensen og Familien Nyrop er neppe tænkeligt; thi da han var født c. 1689, saa bliver det ikke godt muligt, at der kan være nogen Forbindelse tilstede. Christopher Nyrop er ganske vist kun opkaldt efter Christianssands da afdøde Biskop, hvem Faderen, der aabenbart har været en af de mere fremragende Mænd i Flekkefjord paa sin Tid, sandsynligvis har kjendt personligt og hvis Minde han derfor har villet hædre ved at opkalde sin Søn efter ham.

Spørgsmaal og Svar.

Spørgsmaal.

12.

Efter Bergens Borgerbog 1550--1751, udgiven af Nicolaysen, F. 125 S. 1, tog *Michel Uldrich*, født i Lybek og boende i Bagholmen, d. 7. Juni 1697 Borgerskab i Bergen.

Da Odalrik, Udalrik, Uldrich, Olrik er det samme Navn, for hvilket Formen *Olrik* forekommer i Hamborg og Ratzeborg (Olicus episc. Raceburg; Olicus presbyter in Allremuthe; Olicus, Ulicus canonicus Hamburg, jfr. Biskop Ølrick i Aarhus), taler meget for i fornævnte Uldrich 1697 at søge Faderen til de tvende Brødre og Handelsmænd Bendt og Michael Olrich, der i 1720 flyttede fra Bergen henholdsvis til Bagholmen i Østervolds Annex, hvor de eiede Østervold Kirke (nedbrudt omtrent 1840), og til Hidsken, og det saameget mere som Michel Uldrichs Fornavn bares saavel af Bendt Olriks ældste Søn, Mag. Michael Olrik, født i Bergen 1714 og død paa Øster-Bagholm i Maj 1788 ugift, som af en Descendent i hvert Slægtled af den fra Michael Olrik paa Hidsken nedstammende, formentlig endnu blomstrende Mandslinie.

Der spørges:

1. om det kan bevises, at ovennævnte Bendt og Michael Olrich vare Sønner af fornævnte Michel Uldrich;
2. om det kan antages, at Michel Uldrich har havt hjemme i Lybek, før han tog Borgerskab i Bergen, eller om han mulig kun tilfældigvis er født i Lybek, men stammede fra Bagholmen eller Bergen;
3. om der kjendes nogetsomhelst Datum, som kunde tyde paa, at hans Slægt oprindeligt skulde være fra Bremen og være den samme Slægt, som der fører Navnet Oelrichs og over Danmark er indvandret til Sverrig.

M. H. Rosenørn,

Kjøbenhavn V. Danas Vej Nr. 7.

Svar paa Spørgsmaal.

VII.

I Anledning af Forespørgslen i seneste Hefte af Personalhistorisk Tidsskrift om Forældrene til *Anna Dorothea Aagaard*, født 1730, død 1766, der levede i Ægteskab med Etatsraad Johan Peter Suhr, kan jeg oplyse, at hendes Fader var »Ædle og høiyagtbare

Seignr Oluf Hansen Aagaard, forneme Handelsmand i den Kongel. Residentzstad Kjøbenhavn«, at hun havde en Broder Just Michael Aagaard, som levede i 1748 og som mulig er identisk med Broderen Provst Aagaard i Glostrup¹⁾, der levede i 1779, ligesom der ogsaa i sidstnævnte Aar levede en Søster, hvis Fornavne ere mig ukjendte²⁾, men som var gift med en Matthias Wassard i Jylland. Hvem Anna Dorothea Aagaards Moder var, veed jeg ikke; heller ikke kjender jeg Faderens Fødselsaar og Dødsdag, ej heller ved jeg, hvem hendes Bedsteforældre vare.

S. W. Isberg,

Grosserer (Firma J. P. Suhr & Søn), Kjøbenhavn.

VIII.

Som et Supplement til de i dette Tidsskrifts 6te Bind S. 91 meddelte Oplysninger om Lieut. *Jacob Navaraschy* og hans Hustru Margrethe Olufsdatter Holch kan føies, at »forrige Lieutenant til Hest Naverasch« i Aaret 1700 ifølge Forordningen om Kop- og Ildstedskatten af 1. Decbr. 1699 angav sig selv, sin Hustru, en Pige og 2de Ildsteder, idet han dog formodede, at han »som en gammel, fattig Soldat, der har tient i 42 Aar«, men nu var aftakket af Tjenesten uden Pension, maatte blive tilstaaet den samme Skattefrihed som tilforn, hvilket ogsaa indvilgedes ham ved kgl. Resol. af 1. Juni 1703. Han afgik ved Døden i Tønsberg i Aaret 1715 og blev begravet i St. Laurentii Kirke 25. Jan. s. A. 84 A. gl. — Med sin Hustru, der formodentligt maa være død før Manden, havde han ingen Børn. Ifølge Tønsbergs Thingbøger gav nemlig Hr. Gerhardt (eller Gert) Meidel, Sognepræst til Holden, den 4. Juli 1715 Magistraten i Tønsberg Afkald for 23 Rdl. 3 $\frac{1}{2}$ 12¹²/₁₅ β , der var tilfalden hans Myndling Elen Iversdatter Holch i Arv efter hendes »Faster« Margrethe Holch, hvilket Afkald thinglæstes i Tønsberg 2. Sept. s. A. sammen med et lignende fra Søren Clausen »Hitterøen« i Sandsvær, der ligeledes den 10 Juli s. A. havde givet Magistraten Afkald for sin Hustru Elisabeth Iversdatter Holchs Arv, 23 Rdl. 3 $\frac{1}{2}$ 12¹²/₁₅ β , efter hendes Faster,

¹⁾ Dette er ikke rigtigt; Provsten i Glostrup hed ifølge Wibergs Præstehistorie I, 464 Peder Andreas Aagaard. V. Bang.

²⁾ Hun hed Elisabeth Cathrine; Manden var Proprietær og ejede Holmgaard i Jylland, hvor en Søn Just Michael Wassard, der ifølge Wiberg III, 661 døde 1817 som Præst i Øls ved Hobro, fødtes 25. Februar 1760.

V. Bang.

ovennævnte Margrethe Holch. Et Par Aar senere, 5. Juli 1717, thinglæstes endvidere endnu et saadant Afkald (dat. 4. Juli 1715) fra Oluf Iversen Holch i Tønsberg paa egne og, som Værge for Søsteren Johanne Iversdatter Holch, paa hendes Vegne for deres Arvelodder henholdsvis 47 Rdl. 3 $\frac{1}{5}$ β og 23 Rdl. 3 $\frac{1}{5}$ 12¹²/₁₅ β efter deres »sl. Faster Margrethe Holch afg. Lieut. Jacob Navarasches«. — Oluf Iversen Holch var født i Tønsberg og var i 1718 47 Aar gl. — altsaa maa han være født c. 1670. Faderen, hvis Navn efter det Oplyste maa have været Iver Olufsen Holch kjendes ikke, men han kan ikke have haft andre eller flere Fuldsødskende end den ene Søster Margrethe Holch, der var Lieutenant Jacob Naveraschys Hustru. Thi samme Dag som Hr. Gerhard Meidel gav Magistraten Afkald for sin Myndling Elen Iversdatter Holchs Arv efter Fasteren, udstedte han ogsaa et lignende Afkald paa egne og Sødskendens Vegne for deres egne Arveparter efter deres »Halvsøster« Margrethe Holch, hvilken Arv for Hr. Gerhards og sl. Hr. Christopher Meidels Vedkommende udgjorde 23 Rdl. 3 $\frac{1}{5}$ 12¹²/₁₅ β for hver, hvoraf Christophers Lod nu tilfaldt hans Børn »som ere udi London«, og for Søsteren sl. Anne Sophie Meidels Vedkommende beløb sig til Halvdelen heraf eller 11 Rdl. 3 $\frac{1}{5}$ 18¹²/₃₀ β , der tilfaldt hendes Børn med Christen Hanssøn Rafn, hvem hun 25. Novbr. 1681 erholdt kgl. Bevilling til at ægte uden Trolovelse og Lysning ved Vielse hjemme i Huset. Summeres nemlig disse Arvebeløb sammen, vil det sees at de nøiagtigt udgjøre Halvdelen af det Beløb, der tilfaldt Fuldbroderens Børn og der kan derfor ikke — i alle Fald i 1715 — have levet andre Arvinger efter Margrethe Holch end foran nævnt.

De foran omhandlede 3de Sødskende af Navnet Meidel, der vare Arvinger efter Margrethe Holch, hvis Halvsødskende de angives at være, vare alle Børn af den Gert Meidel, der i 1661 var Toldbetjent i Langesund (cfr. Meddelelser fra det norske Rigsarchiv, I. S. 152), hvor han endnu boede 1666, uden at man dog kan se hvorvidt han fremdeles var ansat ved Toldvæsenet¹⁾. Den 11. og 12. Sept. d. A. holdt han nemlig Skifte efter sin 2den Hustru Elsebe Pedersdatter, hvis Fader var Peder Thomassøn og hvis

¹⁾ Se om ham forøvrigt W. Lassen, Norske Stamtavler, I. S. 174 Noten. Skulde han kunne være den Gert v. Meidel, der fra 9. April 1628—14. Novbr. 1628 stod som Hofjunker hos Prinds Christian ? (J. Grundtvig, Meddelelser fra Rentekammerarchivet 1872. S. 148).

Broder hed Peder Pederssøn. Med hende havde han dog kun en eneste Søn Thomas Meidel, om hvem nogle Oplysninger findes i W. Lassens Norske Stamtavler, I S. 174¹⁾. — Foruden et Hus i Langesund, værdsat for 280 Rdl., eiede Boet Guld og Sølv-sager til en Værdi af 114 Rdl. 2 fl samt en Del Indbo og udestaaende Fordringer, saaledes at dets Activa udgjorde 1920 Rdl. 3 fl 10 sk , medens Gjælden løb op til 684 Rdl. 2 fl 15¹/₃ sk , hvoraf hans 3de i første Ægteskab fødte Børns mødrene Arv udgjorde 175 Rdl. 1 fl 13 sk . Den beholdne Formue 356 Rdl. deltes mellem Enke- manden og Sønnen Thomas. Hvem Gert Meidels 1ste Hustru var siges intetsteds, men Skiftet efter hende behandledes 26. og 27. Mai 1663. Med hende havde Meidel de 3 tidligere omtalte Børn, ligesom Konen af sit tidligere Ægteskab med Oluf Holch forment- lig kun efterlod 2 Børn. Om Oluf Holch vides for Tiden Intet, men det er vistnok sandsynligt at hans Fader har været en Iver, eftersom hans (eneste) Søn bar dette Navn. I saa Fald turde han have været Broder af den Lauritz Iverssøn Holch, Borger i Chri- stiania, der 5. Novbr. 1638 solgte en Tomt i Kongens Gade til Slotsskriver Johan Garmann. Laurits Holch var gift med Karen Hansdatter og efterlod sig flere Børn, af hvilke i alle Fald en Søn Hans Holch senere levede i Christiania, hvor der forøvrigt ogsaa nævnes flere Personer af Navnet Holch, uden at man dog kan se om de høre til samme Slægt, hvilket imidlertid er det sandsyn- ligste. Laurits Iverssøn Holch vides derimod med Sikkerhed at skrive sig fra Tønsberg, eftersom der senere i Christiania verserede en Proces om en Arv »som sl. Lauritz Holchs Børn efter deres sl. *Farmor* Lucia Ivers i Tønsberg var tilfalden«. Heraf ser man nemlig at Laurits Holch maa have været en Søn af Borgermester

1) Han var gift med Aarsle Poulsdatter, der under 21 Juni 1692 gik fra Arv og Gjæld efter Manden, der da var afgaaet ved Døden. Skiftet efter ham paabegyndtes den 13de Juli s. A. af Byfogden i Skien, eftersom Enken kort forinden var flyttet til Porsgrund, hvor Boet eiede et Hus. Skiftet blev op- sat først til 11. Oct. 1692 og derpaa atter til 24. Mai 1694, da Enken var tilfalden en Arv efter sin Fader, hvis Skifte endnu ikke var sluttet. Ved Udlodningen i Faderens Bo den 20. Marts 1694 erholdt Enken i Arv 283 Rdl. 1 fl 5 sk , der imidlertid gik ind i Mandens Bo, der viste sig aldeles fallit, eftersom Boets Activa kun beløb sig til 447 Rdl. 1 fl 12¹/₂ sk , medens Gjælden løb op til 957 Rdl., af hvilket Beløb 346 Rdl. 3 fl 10 sk stod til Rest paa en Vexel af 1691 til Regimentskvartermester Johan Frederik Heusner i Christiania, der havde faaet Indførsel ikke alene i deres ringe Indbo, men ogsaa i Konens Arv efter hendes Fader og Bedstefader. Boet blev først sluttet 24. Jan. 1702.

i Tønsberg Iver Nilssøn og Lucia Hansdatter (Baad), der nævnes i de af Dr. G. Storm i dette Tidsskrifts 1ste Bind S. 147 og flg. meddelte annalistiske Optegnelser, hvoraf det erfares, at Iver Nilssøn var Søn af Nils Lauritssøn, der var Lagmand paa Agdesiden, og Randi Lauritsdatter Holk, efter hvis Fader Borgermester i Tønsberg Laurits Holk aabenbart Laurits Iverssøn har været opkaldt og hvis Familienavn han derfor efter denne sin Faders Morfader har antaget. De saaledes kjendte Led af den Tønsbergske Slægt Holk (Holch) sees af følgende Tabel: (Side 255).

IX.

Ved Hr. Bureauchef Colletts Velvilje har jeg modtaget Uddrag af Arendals Ministerialbøger og af Folketællinglisterne for Arendal (daterede 1. Febr. 1801), indeholdende Bidrag til Besvarelsen af mit Spørgsmaal om P. G. Ussing (se ovenfor S. 91), hvilke her meddeles tilligemed de Oplysninger, som jeg selv har forskaffet mig:

Peder Gotthilph Ussing (næstyngste Søn af Bagge Nielsen Ussing, Sognepræst til Lille Lyndby og Ølsted i Strø Herred, Sjællands Stift, og Marie Susanne Henriksdtttr Bøttcher), f. i Lille Lyndby Præstegaard 1751; tog 1777 dansk-juridisk Examen med 2. Kar.; Overretsprocurator i Norge (Arendal), nævnes som saadan 1782 og 1795; senere Kjøbmand sammesteds, nævnes som saadan 1800 og 1801; † 10. Mai 1831. Ægtede 1. »privatim« i Arendal 2. Aug. 1782 Ulrikke Eleonore Konnichs, »salig Bøses«, f. c. 1747, begr. i Arendal 20. Febr. 1787; 2. Anna Maria Hansdtttr Thomassen, f. c. 1770, † 1839. Af disse to Ægteskaber havde han følgende 16 Børn:

1. Maria Susanne U., døbt i Arendal 2. April 1783, † 16. Marts 1822; ugift.
2. Bagge Pedersen U., f. i Arendal 8. Nov. 1784, † . . . , Typograf; * 5. Febr. 1820 Elisabeth Helene Thomsen, f. 21. Mai 1777, † 22. Febr. 1855.
3. Carl Frederik (Friderich) U., f. i Arendal 1785 (Hjemmedaaben stadfæstet 12. Novbr.), † 1807 paa Søen, Styrmand.
4. Ulrikke Eleonore U., døbt i Arendal 23. Sept. 1786, begr. ibidem 29. Novbr. 1787.
5. Hans U., f. i Arendal 1790 (Hjemmedaaben stadfæstet 28. Sept.), † . . . , Lensmand i Sigdal Hovedsogn, Buskerud Amt; * Anna . . . . , † c. 1865. Uden Børn.

Oluf Holk. Borgermester i Tønsberg.
* Kirsten Ingvarsdatter.

Laurits (Laurs) Holk, Borgermester i Tønsberg, † 4/10 1587.
* Marthe Jonsdatter, † 25/10 1581 (D. af Lagmand i Viken Jon Pake og Hustru Thale).

<p>? Jon Holk. Borgermester i Tønsberg 1601. * 1) Elin . . . , † 1601. * 2) 2/12 1604 Karen Jørgensdatter, D. af Lagmand i Tønsberg Jørgen Skrøder.</p>	<p>Randi Holk, * Nils Lauritssøn; blev Lagmand paa Agdesiden 30. Aug. 1600; † 1604 (?).</p>	<p>Ranne (Ranveig) Holk, * 1) Raadmand Anders Pederssøn, † 1597. * 2) 8/3 1601 Hr. Peder Vemundssøn, Sognepræst til Sandehæred og Provst i Brunlaug og Numedals Provsti.</p>	<p>Oluf Holk, Lagmand i Frederiksstad; f. i Tønsberg 1541; † 26/11 1606. * 1574 Ingeborg Haraldsdatter, der 2) c. 1608 ægtede Jens Nilssøn, Lag- mand i Frederiksstad.</p>	<p>Maren Holk, † 7/1 1602. * Jon Christenssøn, Borgermester i Tøns- berg; † 25/1 1601.</p>
---	---	--	--	--

<p>Laurits Nilssøn (Holk?), Borgermester i Tønsberg; * 25/11 1592 Anna Jens- datter, D. af Hr. Jens Pe- derssøn, Sogpr. til Tanum, og Johanne Andersdatter.</p>	<p>Iver Nilssøn; Borgermester i Tønsberg. * 11/12 1596 Lucia Hans- datter (Baad), D. af Hans Baad og Maren Clausdatter.</p>	<p>Anne Nilsdatter; * 1601 Hr. Peder Schjelderup, f. 1571, † 1646; Biskop i Thronhjelm.</p>	<p>Maren Nilsdatter; * 1604 Hr. Daniel Jørgens- søn, f. 1583, † 1635, Provst i Ryfylke og Sognepræst til Hjelmeland.</p>	<p>? Marthe »Iversdatter«; * Raadmand i Tønsberg Troels Pederssøn, der paa sin Hustrus Vegne kaldes Medarving efter Oluf Holk sammen med Jon Holk og Hr. Peder Vemunds- søn i en Proces med Nils Lau- ritsens Arvinger.</p>
---	---	---	--	---

Anders.	Johanne.	Hans Baad.	N. N. * Raadmand i Tøns- berg Cornelius Jansen.	Laurits Holch, Borger i Christiania. * Karen Hansdatter.	? Oluf Holch; Borger i Tønsberg.
---------	----------	------------	---	--	--

Hans Holch.	Iver Holch; Borger i Tønsberg. * Lisbeth Henriksdatter, † 1722.	Margrethe Holch, * Lieut. Jacob Nava- raschy.
-------------	---	---

<p>Oluf Holk, Borger i Tønsberg, † 1722. * Cathrine Jensdatter; * 1738. 7 Børn.</p>	<p>Lisbeth Holch; * 1707 Skrædder Søren Claussøn i Sandsvær.</p>	<p>Ellen Holch; * 1) 1723 Bent Bjørnsen, † 1726 u. B. 2) Markus . . . paa Kongsberg.</p>	<p>Johanne Holch, † ugift.</p>
---	--	--	------------------------------------

6. Henrik U., f. i Arendal 13. Oct. 1791, begr. ibidem . . Dec. s. A.
7. Ulrikke Eleonore U., f. i Arendal 11. Nov. 1792, † ibidem . . Juni 1793.
8. Ulrikke Eleonore U., f. i Arendal 8. Marts 1794, † ibidem 18. Febr. 1795.
9. Anne Abigael U., f. i Arendal 30. Juli 1795, † ibidem 3. Jan. 1796.
10. Thomas U., f. i Arendal 13. Sept. 1796, † i ung Alder, Typograf.
11. Ulrikke Gothilfine U., f. i Arendal 28. Sept. 1797, † paa Kjøbenhavns Sygehjem 29. Aug. 1875; ugift.
12. Anne Abigael U., hjemmedøbt i Arendal 9. Oct. 1798, † s. A.
13. Anne Abigael U., f. i Arendal 16. Marts 1800, † ibidem 14. Novbr. s. A.
14. Niels U., † i Schweiz, Typograf.
15. Frederik U., f. 1807, druknede i Peblingsøen 1820.
16. Johannes Gotthilph U., f. c. 1810, † 1831, Bogbinder i Kjøbenhavn.

Efter det her meddelte synes mit Spørgsmaal altsaa at maatte besvares benægtende. — Sluttelig bemærkes, at Lengnichs og min Stamtavle over den Ussingske Slægt indeholde forskjellige Bemærkninger, som afvige fra det her anførte og følgelig ville være at rette i Overensstemmelse med dette.

T. Algreen-Ussing.

Gaver.

Samfundet har modtaget:

fra Hr. Gehejmelegationsraad *Skriike*:

Tallak Lindstøl, Stamtavler, væsentlig fra østre Nedenæs. Christiania 1882, 8;

fra *P. T. Mallings Boghandel* i Christiania:

Kr. Koren, Fortegnelse over Filologer, Realister og Mineraloger fra Norges Universitet 1813—1884 samt Kalender for de høiere norske Skoler. Christiania 1885, 4. (Pris heftet 5.50 Kr., i Papbind 6 Kr.);

fra Hr. Kammerherre Baron *Berner Schilden Holsten*:

en af J. H. Begtrup udarbejdet lithographeret Stamtavle over Jonas Charisius' Efterkommere.

Indhold.

	Side
Stifts Relationer, indsendte til <i>Klevenfeldt</i> , udg. af Registrator <i>P'r. Krarup</i> , Aalborg Stift (Slutning)	185
Generallieutenant Henrik Jørgen Huitfeldt og hans to Fruer, af Archiv- fuldmægtig <i>H. J. Huitfeldt-Kaas</i> (fortsættes)	214
Lidt om Familien Nyrop i Christianssand, af Archivassistent <i>E. A. Thomle</i>	246
Spørgsmaal:	
12. Slægten Olrik, af Gehejmeconferentsraad <i>M. H. Rosenørn</i>	250
Svar paa Spørgsmaal:	
VII. Anna Dorothea Aagaard, ved Grosserer <i>S. W. Isberg</i>	250
VIII. Lieutenant Jacob Navaraschy, ved Archivassistent <i>E. A. Thomle</i>	251
IX. Peder Gotthilph Ussing, ved stud. jur. <i>T. Algreen-Ussing</i>	254
Gaver	256

Skriftlige Henvendelser bedes sendte til Samfundets Secretairer:
for Norge Bureauchef Alf Collett i Christiania, for Danmark Cand. polit.
G. L. Wad, Tidsskriftets Redacteur, Oehlenschlägersgade Nr. 7, Kjø-
benhavn V.

Enkelte Hefter sælges ikke særskilt. Til Kjøbs kunne faas de
efterhaanden udkommende fuldstændige Bind for 1½ Gange Medlems-
bidraget.